

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STRATEGICKÝ PLÁN SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ MĚSTA VARNSDORF PRO OBDOBÍ 2017 – 2020

Obsah

Poděkování	5
Úvod	6
1. Identifikace nositele strategie	7
Správní začlenění, struktura města Varnsdorf	7
Demografie	7
Věkové složení obyvatel (podíl seniorů a dětí)	8
Vzdělanostní struktura	8
Sociální vyloučení	8
Historie města Varnsdorf	8
Memorandum o spolupráci s ASZ	9
Představení Lokálního partnerství Varnsdorf	9
Seznam členů Lokálního partnerství Varnsdorf	10
Pracovní skupiny Lokálního partnerství Varnsdorf	13
2. Postup tvorby Strategického plánu sociálního začleňování	14
Role lokálního partnerství a pracovních skupin	15
3. Souhrnný přehled SPSZ Varnsdorf	17
Řešené území – katastrální území obcí: ORP Varnsdorf	17
Cílové skupiny	17
Identifikované problémy	18
Definované potřeby cílových skupin	20
4. Popis / schéma intervenční logiky SPSZ Varnsdorf	22
Analytická část SPSZ	30
5. Sociálně vyloučené lokality ve Varnsdorfu	31
Lokalita Pražská	31
Noclehárna U Červeného kostela	31
Lokalita Hrnčířská	31
Mikrolokalita Mladoboleslavská	32
Lokalita Kovářská	32
Skladba obyvatel SVL Kovářská	34

Potřeby obyvatel SVL.....	35
Starousedlíci	36
Starousedlíci lokality od roku 2011	36
Fluktuanti.....	36
Domkaři	37
Děti na Kovářské.....	37
Migrace a její vliv na vnímání lokality	38
Důvod setrvání v lokalitě	40
„Neférové“ bydlení v SVL Kovářská	40
Komparace dat Úřadu práce – výše doplatku na bydlení	42
Nepořádek.....	47
Kriminalita v oblasti	47
Lichva	47
Prostituce	48
Drogy na Kovářské.....	48
6. Zaměstnanost	48
Vzdělání nezaměstnaných	52
Návrhová část SPSZ	53
1. Oblast zdraví	54
1.1. Priorita: Zavedeme opatření vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel	55
1.2. Priorita - Zlepšíme péči o znevýhodněné skupiny obyvatel	55
2. Oblast zaměstnanost	57
2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti ve Varnsdorfu..	58
3. Oblast bezpečnost a prevence kriminality	60
3.1. Priorita: Chceme systematicky pracovat s dětmi a mládeží.....	61
3.2. Priorita: Chceme snižovat etnické napětí ve městě a podporovat obyvatele SVL v získávání kulturních a společenských návyků	61
3.3. Priorita: Posílíme personální i technické kapacity pro prevenci kriminality	62
4. Oblast vzdělávání.....	65
4.1. Priorita: Zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	66

5.	Oblast bydlení	69
5.1.	Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a osoby žijící v substandardním bydlení.....	70
6.	Oblast sociální služby	72
6.1.	Priorita: zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	73
7.	Podpůrná opatření pro oblast zaměstnanost, zdraví a sociální služby	75
7.1.	Priorita: Vytvoříme opatření na zmírnění odlivu kvalifikovaných pracovníků	76
7.2.	Priorita: Vytvoříme opatření na zvýšení atraktivity města a prezentaci města jako vhodného místa pro rodinný i profesní život	76
	Indikátorová soustava	78
1.	Indikátorová tabulka SPSZ	79
2.	Čerpání v KPSVL z ESI fondů	81
3.	Rozpočet SPSZ pro čerpání OPZ a IROP (KPSVL)	82
4.	Čerpání v rámci OPZ KPSVL.....	82
5.	Operační program Zaměstnanost (Prioritní osa 1, Investiční priorita 2.1).....	83
6.	Integrovaný regionální operační program (Prioritní osa 2).....	84
	Implementační část.....	85
1.	Řídící a realizační struktury SPSZ	86
	Role manažera SPSZ	87
	Role pracovní skupiny „Projekty a implementace“	88
	Role lokálního partnerství	89
	Role obyvatel SVL	89
	Organizační schéma.....	90
	Realizace opatření, monitoring plnění plánu a jeho aktualizace	90

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala všem, kteří se podíleli na tvorbě strategie. Chtěla bych ocenit aktivní přístup vedení města Varnsdorf k řešení problematiky sociálního vyloučení a členům Lokálního partnerství chci vyjádřit dík za podnětné připomínky a sdílení zkušeností. Občanům Varnsdorfu, kteří se mi svěřovali se svými nelehkými každodenními starostmi, děkuji za důvěru. Věřím, že se naplánované záměry podaří realizovat, cíle naplnit a že všichni obyvatelé pocítí pozitivní změnu v kvalitě života ve Varnsdorfu.

Bc. Jana Bohuňková, lokální konzultantka ASZ ÚV ČR

Úvod

Strategický plán sociálního začleňování města Varnsdorf na období 2016-2018 byl zpracován Lokálním partnerstvím Varnsdorf na základě poptávky města Varnsdorf a je výsledkem práce všech členů jednotlivých pracovních skupin.

Plán je rozdělen na úvodní část, analytickou část, část návrhovou, která je dále dělena podle tematických oblastí, dále na indikátorovou soustavu, implementační část a přílohy, včetně členění rozpočtů a harmonogramu financování.

Vedle vlastního účelu plánu (koordinovaně řešit problémy, naplňovat potřeby, měnit podmínky života) slouží plán i jako podklad pro řídicí orgány tří operačních programů, z nichž má být většina uvedených nástrojů financována (OP Zaměstnanost, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a Integrovaný regionální operační program). V rámci koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám bude možné adresně směřovat prostředky z evropských fondů na konkrétní aktivity v konkrétních lokalitách odpovídající konkrétním místním potřebám. Financování navrhovaných aktivit je zajištěno od r. 2016 do konce r. 2018, následně bude na základě aktualizovaného plánu možné navázat čerpání prostředků až do roku 2023.

Z Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) se jedná o aktivity na podporu zaměstnanosti, sociální služby, komunitní aktivity, preventivní programy či programy na podporu bydlení, z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OPVTV) pak o programy vzdělávací a volnočasové včetně posílení odborných kapacit škol a dalších školských zařízení, z Integrovaného regionálního operačního programu o vybudování infrastruktury pro jmenované aktivity z OP předchozích, včetně sociálního bydlení.

Strategický plán je sestaven tak, aby při realizaci jeho opatření byly čerpány pouze nezbytně nutné finanční prostředky z evropských a národních dotačních programů, u některých opatření s požadovaným podílem obcí. Dokument je živým materiálem, který reaguje na aktuální změny a potřeby jednotlivých aktérů Lokálního partnerství a bude průběžně revidován a aktualizován. Orgány města budou o postupu plnění plánu, jakož i o všech navrhovaných úpravách pravidelně informovány.

Agentura pro sociální začleňování (dále jen ASZ) je nástrojem Vlády ČR k zajištění podpory obcím v procesu sociální integrace. Posláním ASZ je propojovat subjekty na místní úrovni tak, aby spolupracovaly při sociálním začleňování. Podporuje nadresortní přístup a propojování působení veřejné správy a neziskového sektoru.

Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (dále „KPSVL“) je nástrojem pomoci městům a obcím při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (dále „ESIF“) za místní podpory Agentury pro sociální začleňování (dále „Agentura“).

1. Identifikace nositele strategie

Správní začlenění, struktura města Varnsdorf

Město Varnsdorf je správně začleněno do Ústeckého kraje, okresu Děčín a do ORP Varnsdorf. Rozkládá se na území Euroregionu Nisa, MAS Český sever a mikroregionu Tolštejn. Správní obvod obce s rozšířenou působností Varnsdorf je nejmenším správním obvodem na území Ústeckého kraje. Jeho rozloha je necelých 90 km², což představuje 1,7 % rozlohy kraje. Hraničí se Spolkovou republikou Německo, Libereckým krajem a se správními obvody Děčín a Rumburk. Patří mezi nejseverněji položená města České republiky a tvoří jakýsi Varnsdorfský výběžek ve Šluknovském výběžku.

Varnsdorf se skládá ze tří částí (Studánka, Světlina a Varnsdorf) a je dále členěn na 24 urbanistických obvodů a dvě katastrální území Varnsdorf (1 708,36 ha) a Studánka (915 ha), celkem má rozlohu 2 623,36 ha. V době voleb se dělí na 13 volebních okrsků.

Varnsdorf je obcí s rozšířenou působností, pod jeho správní obvod patří města Chříbská a Varnsdorf, obce Dolní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Horní Podluží a Rybníště. Zastupitelstvo města má 21 členů, rada je sedmičlenná. Město přímo sousedí s městem Rumburk, centrem ORP Rumburk. Mezi centry obou měst je vzdálenost cca 9 km. Od druhého sousedního ORP Děčín je Varnsdorf vzdálen 51 km. Krajské město Ústí nad Labem je od Varnsdorfu vzdáleno 67 km, Liberec jako krajské město sousedního kraje pak 42 km (přes Německo). Z Varnsdorfu do Prahy je to 126 km.

Demografie

Počet obyvatel Varnsdorfu, druhého největšího města v okrese Děčín, se pohybuje kolem 15,5 tisíc obyvatel. Nejvíce obyvatel, přes 25 tis. obyvatel, měl Varnsdorf před 1. sv. válkou. Vysoký počet obyvatel se udržel ještě v meziválečném období. Strmý pád následoval po r. 1945 v souvislosti s odsunem původního německého obyvatelstva (zejména Studánka). Území města se již nikdy nepodařilo dosídlit do předválečného stavu. Mírný nárůst počtu obyvatel po 2. sv. válce kulminuje v 80. a 90. letech 20. století. V prvních letech 21. století následuje mírný pokles se současným stavem kolem 15,5 tis. obyvatel.

Přirozený přírůstek byl pro Varnsdorf záporný (tedy úbytek) zhruba v období 1995-2006. V posledních letech (až na r. 2012) je kladný a dokonce ve většině let převyšuje průměr České republiky.

V případě Varnsdorfu se bohužel jedná spíše o migrační úbytek než přírůstek, neboť během 23 let zaznamenal pouze ve 4 případech (r. 1992, 1996, 2007 a 2009) přírůstek obyvatel migrací. Průměr ČR naopak zaznamenává téměř vždy migrační přírůstky.

Celkový přírůstek je součtem přirozeného a migračního přírůstku a v případě Varnsdorfu je ve většině případů záporný. Proto dochází k postupnému úbytku (viz výše) obyvatel města. V posledních letech byly zaznamenány kladné hodnoty v letech 2007, 2009, 2010, 2011, avšak v letech 2012 a 2013 dochází k opětovnému celkovému úbytku obyvatel.

Věkové složení obyvatel (podíl seniorů a dětí)

Z dat ČSÚ je jasně patrný postupný pokles podílu dětí až do r. 2005, kdy se podíl stabilizoval na podílu cca 15,5 %. Podíl seniorů na druhé straně neustále roste, a to i v posledních letech. V r. 2012 přesáhl podíl seniorů podílu dětí. Ve srovnání s hodnotami České republiky (ČR) jsou celkově podíly dětí pro Varnsdorf vyšší o cca 1 % bod než průměr ČR. Podíly seniorů jsou pro Varnsdorf o cca 1-2 % body nižší než průměr ČR. Celkově však jsou trendy stejné - stárnutí obyvatelstva.

Prognóza Českého statistického úřadu předpokládá celkový úbytek obyvatelstva. Postupně se bude snižovat podíl dětí a mládeže do věku 14 let. Rovněž počet obyvatel v produktivním věku se bude snižovat. V následujících letech bude významně narůstat počet seniorů, i jejich podíl na celkové populaci.

Vzdělanostní struktura

Vzdělanostní struktura ve Varnsdorfu vykazuje vyšší zastoupení obyvatelstva bez vzdělání (2001, 2011) a zejména pak vyučených a se středním odborným bez maturity než je průměr ČR. Naopak Varnsdorf má nižší zastoupení obyvatel s úplným středním vzděláním, vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním. Porovnáním dat ze sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) z let 2001 a 2011 je jasný trend zvyšování vzdělanosti obyvatelstva jak pro Varnsdorf, tak průměrně za ČR.

Sociální vyloučení

V případě Varnsdorfu je sociální exkluze viditelná jen v rámci několika ulic. Počet sociálně vyloučených osob či osob v riziku sociálního vyloučení se ve Varnsdorfu pohybuje kolem 900 osob. Z toho sociálně vyloučených „Romů“ je cca 680. Je nutné podotknout, že uvedený údaj je variabilní v čase, konkrétní počty osob žijících v sociálním vyloučení jsou ve Varnsdorfu měsíc od měsíce rozdílné. Na tento údaj má velký vliv i vnější migrace osob v rámci celého Šluknovského výběžku.

Historie města Varnsdorf

Varnsdorf vznikl v polovině 13. století, první konkrétní písemný záznam se vztahuje k roku 1357.¹ Jméno Varnsdorf označovalo Wernarovu ves. Poprvé ji zmiňuje žitavská kronika v roce 1341. Je zajímavé, že na rozdíl od jiných měst v pohraničí nedošlo k přejmenování, a město tedy nikdy nemělo český název. Zásadním obdobím pro Varnsdorf bylo 18. století, kdy se zde začala rapidně rozvíjet textilní výroba. V roce 1777 byla založena firma Frölich, která od roku 1790 vyráběla samet a která započala textilní tradici města.²

V roce 1849 se šest vesnic na území dnešního Varnsdorfu spojilo do jedné obce, která měla 9 600 obyvatel, a stala se tak největší vesnicí v Rakousku-Uhersku. K povýšení na město došlo v roce 1868, tehdy měl Varnsdorf 14 000 obyvatel. Ve druhé polovině 19. století probíhala překotná industrializace a roku 1869 byla postavena železniční trať z Děčína.³

Začátkem 20. století měl Varnsdorf 160 továren a kolem 80 % obyvatel pracovalo v průmyslové výrobě. Díky charakteru města se Varnsdorfu začalo přezdívat severočeský Manchester. Po roce

¹ Plán rozvoje města, 2015

² <https://cs.wikipedia.org/wiki/Varnsdorf>

³ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Varnsdorf>

1918 se ale rozvinutý textilní průmysl ocitl v hluboké krizi, neboť zásoboval celé rakousko-uherské území, tedy v nově nastalé situaci cizí země mimo české území.

V roce 1939 měl Varnsdorf kolem 21 tisíc obyvatel, z čehož naprostou většinu tvořili sudetští Němci. 22. června 1945 proběhl první divoký odsun a 19. července 1945 druhý odsun. V měsících po Postupimské konferenci došlo k řízenému odsunu zbytku německého obyvatelstva jak do okupačních zón západních zemí v Německu, tak do sovětské okupační zóny a započalo osídlování města českým obyvatelstvem. Území města se již nikdy nepodařilo dosídlit do předválečného stavu. V roce 1947 mělo město asi 15 700 obyvatel, část z nich byli ovšem Němci zadrženi na nucené práce, kteří později také emigrovali.

V roce 1947 proběhla ve městě tzv. Varnsdorfská stávka proti navrácení továrny podnikateli židovského původu Emilu Beerovi. Stávky se zúčastnilo 10 tisíc lidí a měla velký vliv na únorové události roku 1948. Akce byla úspěšná a soud tak nakonec navrácení továrny zamítl. V roce 1948 ve městě vznikly tři velké podniky sloučením drobných továren a provozů: Velveta, Elite a TOS Varnsdorf. Mírný nárůst počtu obyvatel po 2. sv. válce kulminuje v 80. a 90. letech 20. století.⁴

Memorandum o spolupráci s ASZ

Město Varnsdorf podepsalo s ASZ Memorandum o spolupráci v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám v únoru 2016, konzultantkou pro město se stala Bc. Jana Bohuňková, manažerkou Strategického plánu sociálního začleňování byla městem pověřena Mgr. Romana Cupalová.

Představení Lokálního partnerství Varnsdorf

Lokální partnerství Varnsdorf je dobrovolným sdružením subjektů aktivně podporujících inkluzi sociálně vyloučených obyvatel v lokalitě svého působení. Je základním týmem pro přípravu koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám ve Varnsdorfu.

Je platformou, kde dochází k pravidelnému setkávání zástupců samosprávy, státní správy, neziskového sektoru a dalších aktérů, kteří jsou nebo mohou být angažováni v procesu sociálního začleňování v obci. Členové partnerství se setkávají na pravidelných jednáních několikrát ročně (případně v tematických pracovních skupinách) a společně připravují strategické plány a konkrétní projekty pro podporu sociálního začleňování. Lokální partnerství je základem činnosti Agentury pro sociální začleňování v jednotlivých lokalitách.

Svolavatelem a garantem činnosti Lokálního partnerství Varnsdorf je Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Úřadu vlády ČR. Lokální partnerství Varnsdorf bylo založeno v souladu s usnesením Vlády ČR ze dne 23. ledna 2008 č. 85 k vytvoření Agentury pro sociální začleňování, podepsáním memoranda o spolupráci Agenturou pro sociální začleňování s městem Varnsdorf a přistoupením členů partnerství k jednacímu řádu.

Při ustavování lokálního partnerství ve Varnsdorfu bylo osloveno a pozváno celkem 38 subjektů. Prvního informačního setkání lokálních partnerů, které se konalo dne 17. 3. 2016, se zúčastnilo

⁴ Plán rozvoje města, 2015

19 zástupců. Druhého, ustavujícího jednání lokálního partnerství, které se uskutečnilo dne 22. 6. 2016, se k oficiální spolupráci v rámci LP přihlásilo 21 zástupců.

Seznam členů Lokálního partnerství Varnsdorf

Níže uvedený seznam představuje instituce a subjekty přizvané ke spolupráci v lokálním partnerství. Další tabulka pak představuje jmenovitě sestavy pracovních skupin. Jedná se o osoby, které se alespoň jednou účastnily jednání PS. Z důvodu nízké účasti byla některá jednání pracovních skupin spojena, konkrétně PS Bydlení a Zaměstnanost a PS Sociální služby, rodina a zdraví spojenou s PS Školství a vzdělávání.

Bezpečnost a prevence kriminality	
OSVZ MÚ Varnsdorf	manažer prevence kriminality
OSPOD MÚ Varnsdorf	kurátorka pro mládež
OSVZ MÚ Varnsdorf	sociální kurátor
Policie ČR	velitel obvodního oddělení
Policie ČR,	specialista pro národnostní menšiny
Městská policie	velitel
Městská policie	mentor asistentů prevence kriminality
Dobrovolní hasiči Varnsdorf	velitel
Bydlení	
Vedení města Varnsdorf	starosta, místostarosta - sociální věci
Správa majetku města	vedoucí odboru
OSPOD	vedoucí oddělení
OSVZ MÚ Varnsdorf	sociální kurátor
Bytová komise RM Varnsdorf	Referent bydlení, OSMI – pronájmy bytů
Regia, a.s., správa bytů	Vedoucí správy bytů

Školství a vzdělávání

Základní školy zřizované městem Varnsdorf	ředitelé, zástupci ředitele, výchovní poradci
Mateřské školy zřizované městem Varnsdorf	ředitelky, zástupkyně
Vedení města Varnsdorf	místostarosta - školství
Oddělení školství, kultury a tělovýchovy	vedoucí oddělení, referentka
Střední školy	ředitelé, zástupci, výchovní poradci
Dům dětí a mládeže	ředitelka
MAS Český Sever	ředitelka

Zaměstnanost

Vedení města Varnsdorf	starosta, místostarosta
Technické služby města Varnsdorf	jednatel
Úřad práce ČR	ředitelka
Cesar Trade, s.r.o.	ředitel
Hosana Café	majitel
Sauneo, s.r.o. – reklamní agentura	ředitel
Svépomocné družstvo Mandava	jednatel
TOS Varnsdorf	ředitel

Sociální služby, rodina, zdraví

OSVZ MÚ Varnsdorf	sociální kurátor, kurátor pro mládež, sociální pracovníce OSPOD
Apoštolská církev, Dobrovolnické centrum	ředitelka
White Light, z. s.	vedoucí K-centra
Centrum sociálních služeb	terénní pracovníci, vedení

Nemocnice Varnsdorf	ředitel
Senior kavárna Pohádka	vedoucí
DPS Varnsdorf	vedoucí služby
ZZS ÚK, stanice Rumburk	lékař urgentní medicíny
Kultura, veřejný život, sport, životní prostředí	
Městské divadlo Varnsdorf	ředitel
Odbor/oddělení kultury	vedoucí
MÚ Varnsdorf – strategické plánování, rozvoj, investice	městský architekt
Sport, volnočasové aktivity	zástupci sportovních klubů
Kino Panorama	ředitel
Pivovar Kocour	ředitel
Odbor životního prostředí MÚ Varnsdorf	vedoucí odboru
Odpadové hospod., ovzduší, MÚ Varnsdorf	vedoucí oddělení
Skate Park	zástupce zájmové skupiny
Město – vize, rozvoj města a strategické plánování, komunikace, média a PR	
Vedení města Varnsdorf	starosta, místostarostové
Hlas Severu	šéfredaktor
Grant Help	konzultant

Pracovní skupiny Lokálního partnerství Varnsdorf

BYDLENÍ		
Vedení města, starosta	Ing. Stanislav Horáček	stanislav.horacek@varnsdorf.cz
Vedení města, místostarosta pro sociální záležitosti	Josef Hambálek	josef.hambalek@varnsdorf.cz
Regia, a.s., správa bytů	Dana Fábryová	regiasb@regiavdf.cz
OSMI, pronájmy bytů	Irena Hrabáková	Irena.hrabakova@varnsdorf.cz
VZDĚLÁVÁNÍ		
Ředitel základní školy	Mgr. Petr Šmíd	reditel@zsms-bratislavska.cz
Ředitelky mateřských škol	Mgr. Veronika Strolená, Bc. Vlasta Tarnóczyová,	14msvdf@tiscali.cz 8msvdf@tiscali.cz
Místostarosta - školství	ThMgr. Roland Solloch	roland.solloch@varnsdorf.cz
Oddělení školství, kultury a tělovýchovy	Bc. Jana Neubauerová	jana.neubauerova@varnsdorf.cz
Ředitel střední školy, radní	Ing. Bc. Petr Jakubec	petr.jakubec@skolavdf.cz
ZAMĚSTNANOST		
Úřad práce ČR, ředitelka	Bc. Jana Šedová, DiS.	jana.sedova@dc.mpsv.cz
Místostarosta	Josef Hambálek	Josef.hambalek@varnsdorf.cz
Starosta	Ing. Stanislav Horáček	stanislav.horacek@varnsdorf.cz
Technické služby Varnsdorf	Roman Roubíček	jednatel@tsvarnsdorf.cz
Svépomocné družstvo Mandava	Michael Šatník	michael.satnik@gmail.com

SOCIÁLNÍ OBLAST, RODINA, ZDRAVÍ		
Dobrovolnické centrum	Petra Šimková	petrasmk@gmail.com
White Light, vedoucí KC	Bc. Vít Jelínek	kc-rumburk@wl1.cz
Centrum sociálních služeb	Eliška Michalinová, Ludevít Šandor	css@varnsdorf.cz
OSPOD	Mgr. Jana Křížová	jana.krizova@varnsdorf.cz
OSVZ	Bc. Josef Fibiger	josef.fibiger@varnsdorf.cz
BEZPEČNOST, PREVENCE KRIMINALITY		
OSPOD – kurátorka pro mládež	Ludmila Dvořáková	ludmila.dvorakova@varnsdorf.cz
Sociální kurátor	Iva Farová	iva.farova@varnsdorf.cz
Komise PK a BESOS	Renáta Hambálková	renatahambalkova@gmail.com
Komise PK a BESOS	Michael Šatník	michael.satnik@gmail.com
Komise PK a BESOS, PČR	Mgr. Miloslav Hrabě	miloslav.hrabe@volny.cz
Komise PK a BESOS, MP	Martin Špička	martin.spicka@varnsdorf.cz
Metodik APK	Gajdoš Jiří	prevence2013@seznam.cz

2. Postup tvorby Strategického plánu sociálního začleňování

Strategický plán sociálního začleňování je klíčovým dokumentem pro rozvoj města Varnsdorf. Jedním z jeho cílů je aktivizace místních kapacit, podpora místních organizací a maximální využití dostupných místních zdrojů (finančních, personálních, organizačních atd.). Na přípravě plánu se podílejí všichni aktéři uvedení v cílové skupině Agentury a členové Lokálního partnerství Varnsdorf. Role ASZ tkví zejména v koordinaci činností při tvorbě SPSZ, přenosu dobré praxe a sdílení zkušeností z jiných měst a v podpoře partnerů v procesu přijetí SPSZ jako závazného rozvojového dokumentu radou a zastupitelstvem obce.

Strategické plánování je proces, který odpovídá na tři základní otázky:

- 1) Kde jsme?
- 2) Co je naším cílem?
- 3) Jak se tam dostaneme?

Ad 1) Na tuto otázku odpovídá situační, neboli vstupní analýza obce. Podstatná část popisování současného stavu se odehrává při vstupu ASZ do lokality, během prvních setkání a rozhovorů lokálního konzultanta s jednotlivými členy LP. Kvantitativní a kvalitativní data sbírá v lokalitě během tříměsíčního působení také výzkumný pracovník agentury, a to za využití tzv. mixed methods. To znamená, že kombinuje vlastní pozorování a poznatky z rozhovorů v lokalitě s tzv. tvrdými statistickými daty. Vše je pak srozumitelně interpretováno v již zmíněné vstupní analýze obce. Úkolem lokálního partnerství je shromáždit dostatek informací o situaci v oblasti sociálního vyloučení, seznámit se s výsledky analýzy, identifikovat a definovat současné problémy, zhodnotit potenciál dalšího rozvoje a popsat ohrožení, která hrozí v případě, že neproběhne žádná intervence.

Ad 2) Co je naším cílem a kam se chceme dostat je otázka nejen pro členy pracovních skupin, ale i pro vedení města. Představa o budoucnosti obce, hlavních oblastech zájmu, formulaci vizí, priorit a cílů má mít jasné kontury, přiměřené ambice, měla by být realizovatelná a sahát dále než do konce volebního období. Odpověď na otázku by také měla obsahovat návrhy vhodných opatření, jimiž chtějí partneři LP rozvíjet potenciál lokality a řešit problémy sociálního vyloučení v obci.

Ad 3) Třetí otázka reprezentuje proces implementace opatření. Odpověď na ni popisuje konkrétní aktivity, harmonogramy, role a zodpovědnosti partnerů.

Role lokálního partnerství a pracovních skupin

Základní platformou pro tvorbu a implementaci SPSZ je Lokální partnerství Varnsdorf, viz výše. Tato platforma je dále členěna do pracovních skupin:

- 1) Bydlení a zaměstnanost
- 2) Bezpečnost a prevence kriminality
- 3) Vzdělávání, rodina, zdraví a sociální služby
- 4) Projekty a implementace

První tři skupiny jsou tematické a věnují se jednotlivým částem plánování v příslušných oblastech, **PS projekty a implementace** je složena z vedení obce, projektového manažera obce (manažera SPSZ) a zástupce ASZ (lokálního konzultanta, případně konzultanta pro inkluzivní vzdělávání), předkladatelů a realizátorů projektů. Jejím úkolem je sestavit a sledovat indikátory v SPSZ (počáteční, průběžné a konečné o průběhu a výsledcích práce a dopadech na cílové skupiny) a rovněž evaluovat SPSZ. Dále tato pracovní skupina sestavuje zásobník projektů, které mají být v rámci SPSZ realizovány, dohlíží na jejich vzájemnou provázanost, efektivitu, účelnost v návaznosti na identifikované potřeby a indikátory. Při realizaci projektů dohlíží na jejich propojování, efektivní synergie a vyhodnocování, vč. dopadů na cílové skupiny, zvláště pak na romskou minoritu.

Popis postupu práce v jednotlivých tematicky členěných pracovních skupinách:

1) Rozbor současné situace

- a) kde jsme teď, identifikace nejzávažnějších problémů,
- b) co aktuálně nejvíce ovlivňuje situaci
- c) očekávání
- d) kam se chceme dostat

2) Stanovení vize (stručný, veřejně deklarovaný popis cílového stavu v dlouhodobém horizontu)

3) Zpracování SWOT analýzy (slouží jako podklad pro úvahy o volbě celkové strategie, identifikaci priorit)

4) Formulace obecných a specifických SMART cílů

5) Formulace návrhů opatření

6) Sestavení zásobníku projektových záměrů

Na základě potřeb, absorpční kapacity obce a jejích partnerů pro realizaci projektů byl sestaven zásobník projektových záměrů s typovými aktivitami pro operační programy OPZ, OP VVV a IROP. Pro účely OP VVV bude seznam typových aktivit podkladem pro maximální využití formy zjednodušeného vykazování, tedy jako podklad pro přípravu tzv. šablon. Základem zásobníku jsou projektové záměry jednotlivých partnerů. Dále se v jednotlivých pracovních skupinách a v jednání s vedením obce sestavily další projektové záměry, které reflektují potřeby občanů a které by rovněž mohly být řešeny prostřednictvím projektů z ESIF. Projektové záměry byly konzultovány s pracovníky ASZ a prostřednictvím lokálního konzultanta písemně s jednotlivými řídicími orgány.

Po vypořádání připomínek Řídicích orgánů prošel SPSZ schvalovacími procesy lokálního partnerství. Dokument bude po dokončení a schválení vedením města Varnsdorf předán k posouzení Agentuře, která SPSZ doporučí k realizaci, a tedy také k otevření čerpání prostředků z výzev jednotlivých programů. Schválený SPSZ, včetně usnesení zastupitelstva obcí zašle nositel (obec) v tištěné a elektronické podobě jednotlivým Řídicím orgánům, resp. bude přílohou projektových žádostí pro ESIF.

3. Souhrnný přehled SPSZ Varnsdorf

Řešené území – katastrální území obcí: ORP Varnsdorf

Status:	Město, obec s rozšířenou působností
Kraj:	Ústecký (CZ042)
Okres:	Děčín (CZ0421)
Katastrální výměra:	26,21 km ²
Katastrální území:	Varnsdorf, Studánka u Rumburku
Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem:	Města Varnsdorf a Chřibská, obce Horní Podluží, Dolní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rybníště
Počet obyvatel:	15 611 (údaj zveřejněný ČSÚ v dubnu 2016)

Cílové skupiny

Vymezení cílové skupiny	Kvalifikovaný odhad k 15. 6. 2016
děti a mládež	2800
děti a mládež ze SVL	320
mládež 15+	550
obyvatelé města	15 611
obyvatelé SVL	1034
osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením	300
osoby dlouhodobě nezaměstnané	383
osoby dlouhodobě nezaměstnané ze SVL	80
osoby bez domova	5
osoby v krizovém bydlení	44

Identifikované problémy

Oblast Zdraví
Nedostatečná osvěta v oblasti primární prevence, kolísající kvalita primární prevence na jednotlivých školách
Nedostatečná osvěta v oblasti zdraví a hygieny v SVL
Nízká míra ochrany před šířením infekčních chorob
Zvýšený výskyt osob s nediagnostikovanými a neřešenými zdravotními problémy v SVL
Rostoucí počet osob závislých na OPL se sekundárními zdravotními problémy
Aplikace drog na veřejnosti
Vysoká míra drogové kriminality,
Snížená dostupnost lékařské péče a sociálních služeb, nedostatek lékařů, sociálních pracovníků a jiných odborných pracovníků, úbytek vysokoškolsky vzdělaných lidí z města
Nedostatečná nabídka sociálních služeb
Chudoba obyvatel SVL, limitované možnosti čerpání MOP
Oblast Zaměstnanost
Vysoký počet dlouhodobě nezaměstnaných osob s nedostatečnými kompetencemi, nízkým vzděláním a motivací
Nízká vzdělanost dlouhodobě nezaměstnaných osob
Nedostatečné propojení aktérů v oblasti zaměstnávání, nedostatečná komunikace a koordinace politiky zaměstnanosti
Nevyužitý potenciál Varnsdorfu jako zajímavé turistické destinace, negativní mediální obraz města Varnsdorf
Negativní mediální obraz města v důsledku velmi omezené a neřízené komunikace uvnitř i vně města, rezignace na řízené PR města
Sociální napětí, nedostatečná komunikace o problematice sociálního vyloučení s veřejností, nespokojenost občanů

Oblast Bezpečnost a prevence kriminality
Velké množství neorganizovaných dětí a mládeže ze SVL
Velké množství neorganizovaných dětí a mládeže ze SVL na ulici a silnicích, narušování bezpečnosti silničního provozu
Chybějící zázemí pro svépomocně organizované komunitní aktivity v SVL
Nedostatek informací a nedostatečné propojení aktérů, omezená komunikace a koordinace v oblasti volnočasových aktivit
Nedostatečné kapacity NZDM, zastaralé vybavení
Nepořádek a hluk v SVL, velký počet přestupků proti občanskému soužití, narušené sousedské vztahy
Zvýšený výskyt sociálně-patologických jevů v SVL
Zastaralý a nedostatečně dimenzovaný kamerový systém, nedostatečné kapacity na monitoring KS
Nedostatek informací a nedostatečné propojení aktérů, omezená komunikace a koordinace v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti
Oblast Vzdělávání
Chybějící koncepce rozvoje školství a vzdělávání.
Nedostačující komunikace města a škol.
Nevyhovující stavebně-technický stav školských budov.
Bariéry ve vzdělávání dětí a mládeže ze SVL - doprava, alternativní životní strategie a chybějící vzory, špatná životní a/nebo finanční situace v rodině.
Vysoký počet nezaměstnaných absolventů, nedostatečná motivace mládeže ze SVL k práci z důvodu chybějících pozitivních vzorů
Chybějící či zastaralé vybavení odborných učeben

Oblast Bydlení
Vysoký počet osob žijících v předraženém a nevyhovujícím bydlení v SVL, chudoba
Nedostatek informací a nedostatečné propojení aktérů, omezená komunikace a koordinace v oblasti bydlení
Rostoucí počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením v krizovém bydlení
Vysoký počet osob s nedostatečnými kompetencemi k bydlení na otevřeném trhu
Vysoký počet osob a rodin s dětmi v nepříznivé životní situaci
Značný počet osob a rodin s nedostatečnými kompetencemi v oblasti rodičovství a výchovy, bydlení, finanční gramotnosti apod.
Rostoucí počet osob bez domova na území města
Zvyšující se počet neomluvených hodin absence dětí ve školní docházce, skryté záškoláctví, zvyšující se počet žáků, kteří neabsolvuji za dobu povinné školní docházky všechny ročníky

Definované potřeby cílových skupin

Potřeba CS	Vymezení cílové skupiny
Zajištění bezbariérovosti škol, zlepšení stavebně-technického stavu budov	děti a mládež
Vybudování zařízení pro předškolní děti ze SVL	děti a mládež ze SVL
Rozšíření a zatraktivnění prostoru NZDM	děti a mládež ze SVL
Systematická práce s dětmi ohroženými školním neúspěchem	děti a mládež ze SVL
Kvalitní osvěta v oblasti primární prevence	děti a mládež, rodiče
Rekonstrukce odborných učeben a jejich vybavení	mládež 15+
Odstraňování bariér ve vzdělávání, zvyšování motivace mládeže ze SVL ke vzdělávání	mládež 15+ a jejich rodiče
Vznik nových tréninkových míst pro absolventy	mládež 15+ a jejich rodiče
Ochrana před šířením infekčních chorob	obyvatelé města
Zřízení zachytné stanice v ÚK	obyvatelé města

Zajištění dostupnosti lékařské péče a sociálních služeb	obyvatelé města, obyvatelé SVL
Rozšíření nabídky dostupných sociálních služeb	obyvatelé města, obyvatelé SVL
Snižování sociálního napětí, bourání etnických bariér	obyvatelé města, obyvatelé SVL
Vybudování zázemí pro outdoorové aktivity, nová hřiště	obyvatelé města, obyvatelé SVL
Posílení týmu APK (asistentů prevence kriminality)	obyvatelé města, obyvatelé SVL
Technická i personální posila kamerového systému	obyvatelé města, obyvatelé SVL
Zřízení nové sociální služby - adiktologická ambulance	obyvatelé města, obyvatelé SVL
Zřízení nové sociální služby - sociálně zdravotní pracovník	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
Vybudování zázemí pro komunitní a spolkové aktivity	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
Systematická práce s neorganizovanými dětmi a mládeží	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
Zřízení nové sociální služby - odborné poradenství	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
Zřízení nové sociální služby - SAS pro rodiny s dětmi	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
Zřízení nové sociální služby - terénní program asistence v sociálním bydlení	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
Vznik tréninkových míst pro dlouhodobě nezaměstnané	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané
Vznik sociálního podniku a chráněných míst s asistencí	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané
Zvyšování kompetencí a uplatnitelnosti na trhu práce	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané
Materiální a potravinová pomoc chudým a ohroženým soc. vyl.	osoby ze SVL, osoby ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, osoby bez domova
Systém pro sociální bydlení - vznik nových bytů	osoby ze SVL, osoby ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, osoby bez domova
Nové kapacity pro přechodné bydlení - azylový dům	osoby ze SVL, osoby ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, osoby bez domova

4. Popis / schéma intervenční logiky SPSZ Varnsdorf

1. Oblast Zdraví (ZDR)		
1.1. Priorita: Zavedeme opatření vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel	1.1.1. Obecný cíl: Posílíme oblast primární prevence a specifické primární prevence v oblasti OPL (společný cíl s oblastí vzdělávání)	1.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí vzdělávání)
		1.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít zajištěny prostředky na HR služby
	1.1.2. Obecný cíl: Vyvineme maximální snahu, abychom zajistili dostatečnou a dostupnou lékařskou péči (překryv s oblastí podpůrná opatření)	1.1.2.1. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme metodiku pro čerpání z motivačního stipendijního programu pro studenty medicíny a sociální práce (překryv s oblastí podpůrná opatření)
		1.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme motivační programy pro lékaře – služební byty, ordinace a budeme je inzerovat (překryv s oblastí podpůrná opatření)
		1.1.2.3. Specifický cíl: V roce 2017 začneme oslovovat zdravotní pojišťovny s cílem vytvořit ve Varnsdorfu optimální podmínky pro lékaře.
1.2. Priorita: Zlepšíme péči o znevýhodněné skupiny obyvatel	1.2.1. Obecný cíl: Podpoříme rozvoj a koordinaci sítě sociálních služeb a služeb jim podobných	1.2.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 podpoříme rozvoj neziskového sektoru ve městě Varnsdorf, oslovíme nové NNO.
		1.2.1.2. Specifický cíl: Od roku 2019 budeme mít podpůrný program pro rodiče samoživitele a osoby v nouzi, který bude zahrnovat potravinovou pomoc, sociální šatník a postupně bude rozšířen o sklad nábytku, použitých funkčních bytových spotřebičů a databáze sousedské výpomoci, čímž snížíme poptávku obyvatel SVL po MOP.

2. Oblast Zaměstnanost (ZAM)		
2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti ve Varnsdorfu	2.1.1. Obecný cíl: Vytvoříme pracovní místa pro znevýhodněné skupiny osob	2.1.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme ve spolupráci se stávajícími zaměstnavateli 10 asistovaných a/nebo tréninkových pracovních míst (mentoring, motivace) se zaměřením na dlouhodobě nezaměstnané uchazeče ze SVL.
		2.1.1.2. Specifický cíl: Do roku 2020 vznikne ve Varnsdorfu sociální podnik, který zaměstná minimálně 10 osob ze SVL nebo znevýhodněných na trhu práce
	2.1.2. Obecný cíl: Budeme odstraňovat bariéry vstupu znevýhodněných na otevřený trh práce a budeme ladit potřeby trhu práce a uchazečů o zaměstnání	2.1.2.1. Specifický cíl: V roce 2018 ve spolupráci se sociálními pracovníky, ÚP a NNO vytipujeme alespoň 2 dlouhodobě nezaměstnané a zapojíme je do projektu znovu vzdělávání s ÚP - stipendia, spolupráce se SŠ, TOS a učilišti
	2.1.3. Obecný cíl: Podpoříme síťování a koordinaci aktivních politik zaměstnávání, vytváření a rozšíření portfolia míst pro sociálně znevýhodněné osoby	2.1.3.1. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 budeme mít platformu pro zaměstnávání složenou ze zástupců města, ÚP, zaměstnavatelů a NNO, která se bude scházet minimálně 4 x ročně a bude sloužit ke sdílení relevantních informací.

3. Oblast Bezpečnost (BEZ)		
3.1. Priorita: Chceme systematicky pracovat s dětmi a mládeží 15+	3.1.1 Obecný cíl: Budeme mít systém pro práci s dětmi a mládeží 15+	3.1.1.1. Specifický cíl: Do konce roku 2019 budeme mít komunitní centrum s klubem pro předškolní děti s kapacitou 20 dětí.
		3.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 vytvoříme pozici animátora volnočasových aktivit pro neorganizované děti a mládež na hřiště.
		3.1.1.3. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 zpřístupníme nabídku volnočasových aktivit a táborů pro děti z rodin se sociálním znevýhodněním, budeme rodičům asistovat se žádostmi o podporu na úhradu vzdělávacích potřeb dítěte.
		3.1.1.4. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 vytvoříme platformu pro komunikaci a koordinaci volnočasových aktivit a pověříme manažera prevence kriminality agendou spojenou s vytvořením a pravidelnou činností platformy, realizace kalendáře akcí
		3.1.1.5. Specifický cíl: Do konce roku 2019 rozšíříme hřiště ve městě – vytvoříme senior park, zrekonstruujeme skate park, obnovíme hřiště za nemocnicí, propojíme jej s areálem rekreačního rybníku Mašíňák, in-line stezka, Maruška - hřiště, koordinace vzniklých hřišť a nabídka veřejnosti
3.2. Priorita: Chceme snižovat etnické napětí ve městě a podporovat obyvatele SVL v získávání kulturních a společenských návyků	3.2.1 Obecný cíl: Připravíme kulturní a společenské akce ke snižování etnického napětí a odstraňování bariér	3.2.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 zrealizujeme dvě akce vedoucí k odstraňování etnických bariér, a to ve spolupráci se zkušenou NNO. Např. Romský stan a Barevná planeta
		3.2.1.2. Specifický cíl: V roce 2017 rozšíříme městské slavnosti, do aktivních příprav zapojíme etnické menšiny žijící na území města (viz zaměstnanost), např. „Varnsdorfák roku“.
		3.2.1.3. Specifický cíl: Do konce roku 2018 zrekonstruujeme, rozšíříme a zatraktivníme prostor NZDM, zařadíme do programu aktivity k posílení kompetencí v oblasti společenského chování.

3.3. Priorita: Posílíme personální i technické kapacity pro prevenci kriminality	3.3.1. Obecný cíl: Zajistíme dostatečné kapacity na situační a/nebo specifickou prevenci	3.3.1.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít 10 asistentů prevence kriminality.
		3.3.1.2. Specifický cíl: Do konce roku 2019 zmodernizujeme a rozšíříme počet kamer na 32 a vytvoříme 4 pracovní místa pro osoby se ZTP, včetně potřebných stavebních úprav zázemí.
	3.3.2. Obecný cíl: Podpoříme lepší funkčnost komunikační platformy a síťování aktérů působících na poli bezpečnosti a prevence kriminality	3.3.2.1. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 budeme mít platformu pro komunikaci v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti. Bude pověřen pracovník, který bude pracovat s osobami ze SVL v oblasti vzdělávání a zdraví (společný cíl s oblastí vzdělávání)
		3.3.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 zintenzivníme spolupráci s PČR při řešení drogové kriminality.
		3.3.2.2. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí vzdělávání a zdraví)
		3.3.2.3. Specifický cíl: V roce 2017 město uspořádá několikadenní motivační a vzdělávací setkání metodiků primární prevence, ředitelů škol a pracovníků SPOD (a následně pak každý rok), (společný cíl s oblastí vzdělávání)

4. Oblast Vzdělávání (VZD)		
4.1. Priorita: Zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.1. Obecný cíl: Nastavíme systém spolupráce a koordinace činností jednotlivých škol a města	4.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 9.2018 budeme mít vzdělávací koncepci (soulad s MPI a MAP)
		4.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít komunikační platformu pro ředitele MŠ, ZŠ, SŠ
		4.1.1.3. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 budeme mít platformu pro komunikaci v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti. Bude pověřen pracovník, který bude pracovat s osobami ze SVL v oblasti vzdělávání a zdraví
	4.1.2. Obecný cíl: Zlepšíme stavebně - technický stav škol	4.1.2.1. Specifický cíl: Do roku 2019 opravíme stavebně a/nebo technicky nevyhovující budovy škol, zajistíme bezbariérovost a dostatečné zázemí pro sportovní aktivity (tělocvičny, hřiště)
	4.1.3. Obecný cíl: Posílíme oblast primární prevence a specifické primární prevence v oblasti OPL, budeme pravidelně vzdělávat metodiky primární prevence (společný cíl s oblastí zdraví)	4.1.3.1. Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí zdraví)
		4.1.3.2. Specifický cíl: V roce 2017 město uspořádá několikadenní motivační a vzdělávací setkání metodiků primární prevence, ředitelů škol a pracovníků SPOD (a následně pak každý rok)
	4.1.4. Obecný cíl: Zvýšíme motivaci uchazečů o studium se sociálním znevýhodněním k dalšímu vzdělávání	4.1.4.1. Specifický cíl: V roce 2017 zahájíme motivační projekt pro žáky a rodiče ze SVL na odbourávání bariér ve vzdělávání, včetně zlepšení časové a místní dostupnosti
		4.1.4.2. Specifický cíl: Od roku 2017 nabídneme 30 žákům ze SVL intenzivní motivační přípravu na pracovní poměr, zajistíme 10 tréninkových míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce
		4.1.4.3. Specifický cíl: Do roku 2019 zajistíme vybavení odborných učeben SŠ

5. Oblast Bydlení (BYD)		
5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a osoby žijící v substandardním bydlení	5.1.1. Obecný cíl: Zajistíme a ověříme funkčnost systému prostupného sociálního bydlení	5.1.1.1. Specifický cíl: do 1. 1. 2018 budeme mít vypracovanou metodiku a pravidla pro sociální bydlení
		5.1.1.2. Specifický cíl: do 1. 1. 2018 pověříme 1 pracovníka agendou koordinace sociálního bydlení a zaměstnanosti
		5.1.1.3. Specifický cíl: od 1. 1. 2018 zřídíme platformu pro komunikaci, koordinaci a síťování v oblasti sociálního bydlení a zaměstnanosti – rozšíříme/upravíme stávající bytovou komisi
	5.1.2. Obecný cíl: Vyčleníme část bytového fondu a/nebo zrekonstruujeme část bytového fondu pro systém sociálního bydlení	5.1.2.1. Specifický cíl: Od 1. 3. 2018 budeme mít nejméně 2 byty pro osoby přicházející z krizového bydlení (noclehárna, azylový dům) a nejméně 3 byty pro osoby přicházející z nevyhovujícího bydlení v komerční sféře
		5.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2019 budeme mít nejméně další 3 byty pro osoby přicházející z krizového bydlení (noclehárna, azylový dům) a nejméně dalších 7 bytů pro osoby přicházející z nevyhovujícího bydlení v komerční sféře
		5.1.2.3. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít alespoň jednoho terénního sociálního pracovníka, od 1. 7. 2018 pak budeme mít odpovídající (předběžně 2) počet terénních sociálních pracovníků pro asistenci v systému prostupného bydlení (celkový počet bude odpovídat počtu bytů zařazených do systému sociálního bydlení).
	5.1.3. Obecný cíl: Zajistíme spolupráci s vybranými majiteli nájemního bydlení na zapojení do systému sociálního bydlení	5.1.3.1. Specifický cíl: Od 1. 3. 2018 ve spolupráci koordinátora pro oblast bydlení a majitelů nemovitostí zajistíme 10 bytů s asistovaným bydlením na otevřeném trhu.

6. Oblast Sociální služby (SOS)		
6.1. Priorita: zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.1. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti péče o rodinu a znevýhodněné jedince se zvláštním důrazem na obyvatele SVL	6.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství
		6.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2017 budeme mít registrovanou sociální službu SAS pro rodiny s dětmi s okamžitou kapacitou 3/30
	6.1.2. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti péče o zdraví	6.1.2.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství - adiktologická ambulance pro příbuzné uživatelů OPL s okamžitou kapacitou 1/20 a zajistíme pro ně odpovídající prostory.
		6.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 oslovíme (optimálně společně s dalšími městy ÚK) vedení Ústeckého kraje s žádostí o zřízení zachytné stanice.
		6.1.2.3. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít terénního zdravotně - sociálního pracovníka
	6.1.3. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti bydlení	6.1.3.1. Specifický cíl: Do roku 2019 budeme mít registrovanou sociální službu "Azylový dům pro muže a ženy" (kapacita pro muže 30 míst, pro ženy 15), v němž budou vybudovány minimálně 2 byty pro mimořádné ubytování rodin s dětmi.
		6.1.3.2. Specifický cíl: Od 1. 7. 2018 budeme mít odpovídající (předběžně 2) počet sociálních terénních pracovníků obce, kteří budou poskytovat asistenci osobám a rodinám žijícím v sociálním bydlení a osobám ze SVL (společný cíl s oblastí bydlení)
	6.1.4. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť služeb v oblasti vzdělávání	6.1.4.1. Specifický cíl: Od 1. 9.2018 budeme mít odborného pracovníka pro prevenci záškoláctví a školního neúspěchu, který bude pracovat s osobami ze SVL

7. Podpůrná opatření pro oblast zaměstnanost, zdraví a sociální služby (POP)		
7.1. Priorita: Vytvoříme opatření na zmírnění odlivu kvalifikovaných pracovníků	7.1.1. Obecný cíl: Vytvoříme motivační program pro chybějící profese – lékaři, sociální pracovníci	7.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 budeme mít město vyčleněno 5 bytů určených jako služební byty pro chybějící profese
		7.1.1.2. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme metodiku pro čerpání z motivačního stipendijního programu pro studenty medicíny a sociální práce (překryv s oblastí zdraví)
		7.1.1.3. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme motivační programy pro lékaře a sociální pracovníky – služební byty, ordinace/zázemí a budeme je inzerovat (překryv s oblastí zdraví)
		7.1.1.4. Specifický cíl: Ve spolupráci s VOŠ, SPŠ a SOŠ a CR Varnsdorf vyvineme maximální úsilí, abychom v roce 2018 získali akreditaci oboru Sociální práce (kód 75-32-N/01).
7.2. Priorita: Vytvoříme opatření na zvýšení atraktivity města a prezentaci města jako vhodného místa pro rodinný i profesní život	7.2.1. Obecný cíl: Podpoříme rozvoj cestovního ruchu za účelem vzniku nových pracovních míst v CR a zlepšení pověsti města	7.2.1.1. Specifický cíl: Nejpozději od 1. 6. 2017 bude mít město zřízenou pozici manažera cestovního ruchu
		7.2.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1.2018 bude mít město vypracovanou koncepci rozvoje cestovního ruchu ve městě Varnsdorf a bude město propagovat jako zajímavou turistickou destinaci.
	7.2.2. Obecný cíl: Zlepšíme veřejný a mediální obraz města, budeme se systematicky starat o vztahy s veřejností uvnitř města i navenek	7.2.2.1. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 bude mít město zřízenou pozici PR manažera/tiskového mluvčí, kterého pověří vypracováním a naplňováním komunikační a PR strategie města (včetně plánu krizové komunikace). Podmínkou je nalezení kvalifikovaného a motivovaného PR pracovníka.
		7.2.2.2. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 rozšíříme nabídku pravidelných moderovaných setkání vedení města s občany o dvě akce ročně.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Analytická část SPSZ

Tato část je věnována zejména kvalitativnímu popisu sociálně vyloučených lokalit nebo lokalit sociálním vyloučením ohrožených. Popis se opírá o kombinaci přímých pozorování, shadowingu, poznatků z rozhovorů s respondenty z lokalit a o vybraná statistická data.

5. Sociálně vyloučené lokality ve Varnsdorfu

Přestože se ve městě Varnsdorf vyskytuje několik lokalit, které svým charakterem naplňují definici SVL, či jsou sociálním vyloučením ohrožené, naše pozornost se zaměřila zejména na SVL Kovářská, která městu jednoznačně dominuje. V případě sociálně vyloučené lokality Kovářská byla vytvořena obsáhlejší případová studie, a to hned z několika důvodů. Lokalita samotná je svým charakterem největší a zároveň vykazuje vůči zbylým lokalitám ve Varnsdorfu odlišné strategie a vzorce chování osob, které v ní žijí. **Vykazuje i největší míru sociálního vyloučení.** Celkový počet obyvatel se dá odhadovat na 700 lidí, z toho je cca 240 dětí.

Navzdory hromadnému exodu z ubytoven, i nadále zůstává další sociálně vyloučenou lokalitou **městská ubytovna u Červeného kostela** se svými 44 klienty.⁵ Specifickou sociálně vyloučenou lokalitou je i další panelový dům v ulici **Pražská** (mezi místními přezdívaný U Peršinku) s cca 100 obyvateli, lokalita **Hrnčířská** s cca 140 obyvateli a tzv. **mikrolokalita Mladoboleslavská** (dva rodinné domy na periferii města) s 50 obyvateli.

Lokalita Pražská

Lokalitu, kterou místní přezdívali U Peršinku, tvoří jeden panelový dům se dvěma vchody. Dům byl donedávna vnímán jako běžný objekt, který však postupně získává znaky sociálně vyloučené lokality. Důvodem je orientace pronajímatelů na sociálně slabé. Bytové jednotky nejčastěji obývají sociálně slabé rodiny a lokalita je vnímána jako neproblémová. Nejčastějšími potřebami lidí v této lokalitě je nemožnost získání práce a vysoká zadluženost.

Celkový počet obyvatel této lokality se pohybuje kolem 100 osob, z toho je 21 dětí. Indikátory sociálního vyloučení (dávky v hmotné nouzi, nezaměstnanost) jsou vůči zbytku města ve výraznějším zastoupení, přesto se lokalita ještě 100 % nedá označit jako sociálně vyloučená. Vhodnějším termínem je v tomto směru použití termínu lokality se zvýšenou koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením nebo lokalita ohrožená sociálním vyloučením.

Noclehárna U Červeného kostela

Noclehárnu v ulici T. G. Masaryka uvedlo město do provozu v roce 2001 a od počátku sloužila jako řešení bytové situace sociálně slabých obyvatel. Po protiromských pochodech v roce 2011, jichž bylo toto zařízení terčem, se však do určité míry vylidnilo. Celkový počet obyvatel lokality byl ke květnu 2016 44 lidí. Nejčastěji jde o osoby propuštěné z výkonu trestu a osoby, které se navrátily z ciziny. V budově noclehárny sídlí i organizační složka Městského úřadu Varnsdorf, Centrum sociálních služeb, které poskytuje zázemí pro tři registrované sociální služby: noclehárnu, terénní službu, a nízkoprahový klub pro děti a mládež Modrý kámen.

Lokalita Hrnčířská

Tato lokalita ohrožená sociálním vyloučením je situovaná do dvou nižších panelových domů, ve kterých bydlí cca 140 osob. V porovnání se zbylými geografickými částmi města vykazuje zvýšenou distribuci sociálních dávek. V lokalitě žijí především lidé ohrožení chudobou, Romové

⁵ 44 osob je aktuálním stavem z května 2016

a matky samoživitelky. Přestože je v této lokalitě zvýšená koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením, obyvateli města není vnímána jako problémová.

Mikrolokalita Mladoboleslavská

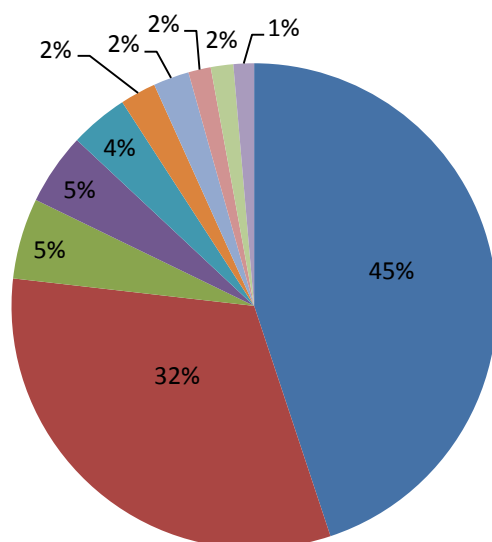
Ve 2 domech v ulici Mladoboleslavská dlouhodobě sídlí romské velkorodiny. Domy si aktuální majitelé odkoupili v době privatizace. Stěhování lidí v této mikrolokalitě je rapidní a celkový počet obyvatel lokality se odhaduje ke květnu 2016 na 50 osob. Technický stav budov je kritický. Indikátory sociálního vyloučení (např. dávky hmotné nouze či nezaměstnanost) se v mikrolokalitách vyskytují, ovšem nejde o nijak kritické hodnoty.

Lokalita Kovářská

Tzv. Kovářskou tvoří čtyři panelové domy s malometrážními byty, které před rokem 1989 patřily podnikům Velveta a Elite. Po roce 1989 byly bezplatně převedeny na město, jehož tehdejší vedení byty nabídlo nájemníkům k odkoupení bez povinnosti nabídnout městu byt zpět k případnému odkupu. Ve velké většině případů byly proto vzápětí byty přeprodány dvěma soukromým osobám za cenu vyšší. Tyto osoby jsou aktuálně vlastníky většiny bytů v SVL Kovářská, konkrétně se jedná o 34 % (pan P. Němec) a 21 % (pan J. Pražák) všech bytových jednotek v rámci celé SVL Kovářská. Následující grafy ukazují vlastnickou strukturu domů na Kovářské.

Většinovými vlastníky bytů v domě čp. 2761 (tzv. Modrý), jsou pan JP (45 %) a PN (32 %). 5 % bytů v tomto domě mělo v květnu 2016 ve vlastnictví město Varnsdorf. Po 5 % bytů má v tomto domě i pan HM a BK. Zbytek bytů mají ve vlastnictví jednotlivé osoby.

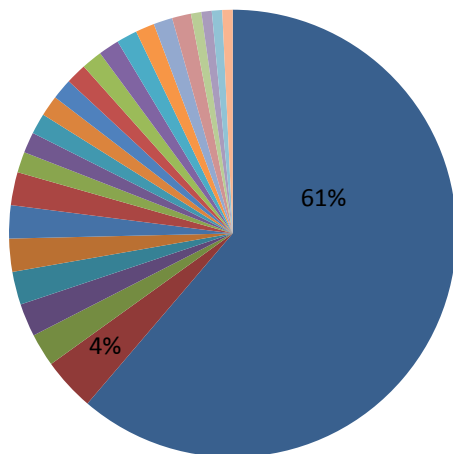
Vlastníci bytů Kovářská 2761

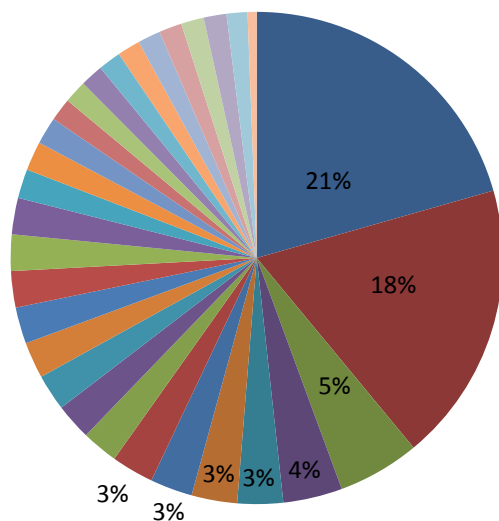
V případě domu čp. 2762 (tzv. Zelený) celých 61 % bytů patří majiteli P. Němcovi, zbytek bytů s výjimkou čtyřprocentního podílu osob JJ a PB patří jednotlivým osobám.

Vlastníci bytů Kovářská 2762

I v případě domu čp. 2763 (tzv. Růžový) jsou dvěma hlavními vlastníky bytů pan Němec (21 %) a Pražák (18 %). 5 % bytů v tomto domě vlastní pan HM, 4 % pan BK, zbytek bytů mají ve vlastnictví drobní vlastníci.

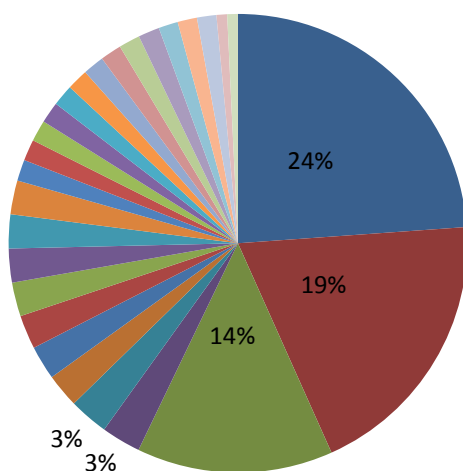
Vlastníci bytů Kovářská 2763

V domě čp. 2764 (tzv. Oranžový, již v Žitavské ulici, ale stále označován jako Kovářská) vlastní pan Němec 24 % všech bytů. Panu Pražákovi patří 19 % bytových jednotek a výrazněji promlouvá do vlastnické struktury domu i pan BK (14%). Zbytek bytů v tomto domě je pak rovnoměrně rozset mezi drobné majitele.

Vlastníci bytů Žitavská 2764

Druhá vlna odprodeje bytů dnešním majoritním vlastníkům nastala poté, co se do lokality přistěhovalo několik problémových rodin. Tehdy se i další část starousedlíků rozhodla byty odprodat. Dva většinou soukromí vlastníci bytů se začali po hromadném exodu lidí z varnsdorfských ubytoven v roce 2011 orientovat na ubytovávání sociálně slabých. Město v této lokalitě disponovalo v květnu 2016 3 městskými byty, z nichž jeden je využíván pro administrativní účely a zázemí terénních hlídek.

Skladba obyvatel SVL Kovářská

V SVL Kovářská žije 700 lidí, z toho je cca 240 dětí. Ve svých výpovědích obyvatelé sami sebe označili za české Romy⁶. Pokud hovoříme o romství v askribovaném kontextu, Romů je v SVL Kovářská cca 90 %. Signifikantní pro Romy v této SVL je, že se často a striktně vymezují vůči Olachům, sami sebe pak označují za Rumungry. SVL Kovářská je tak v tomto ohledu zcela homogenní, kdy všichni ti, co se za Romy považují, se deklarují jako Rumungři.

V případě věkových kohort se dá říci, že nejčastěji zastoupeným segmentem jsou občané v produktivním věku (16 - 60 let), a to v celých 55 %. Poměrně vysoké procento jsou děti do 15 let, 34 %. Zbytek populace SVL Kovářská tvoří lidé nad 61 let.

⁶ Jeden z příkladů deklarovaného Romství

Potřeby obyvatel SVL

Potřeba CS	Vymezení CS
vybudování zařízení pro předškolní děti ze SVL	děti a mládež ze SVL
rozšíření a zatraktivnění prostoru NZDM	děti a mládež ze SVL
systematická práce s dětmi ohroženými školním neúspěchem	děti a mládež ze SVL
kvalitní osvěta v oblasti primární prevence	děti a mládež, rodiče
odstraňování bariér ve vzdělávání, zvyšování motivace mládeže ze SVL ke vzdělávání	mládež 15+ a jejich rodiče
vznik nových tréninkových míst pro absolventy	mládež 15+ a jejich rodiče
zajištění dostupnosti lékařské péče a sociálních služeb	obyvatelé města, obyvatelé SVL
rozšíření nabídky dostupných sociálních služeb	obyvatelé města, obyvatelé SVL
snižování sociálního napětí, bourání etnických bariér	obyvatelé města, obyvatelé SVL
vybudování zázemí pro outdoorové aktivity, nová hřiště	obyvatelé města, obyvatelé SVL
posílení týmu APK (asistentů prevence kriminality)	obyvatelé města, obyvatelé SVL
technická i personální posila kamerového systému	obyvatelé města, obyvatelé SVL
zřízení nové sociální služby - adiktologická ambulance	obyvatelé města, obyvatelé SVL
zřízení nové sociální služby - sociálně zdravotní pracovník	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
vybudování zázemí pro komunitní a spolkové aktivity	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
systematická práce s neorganizovanými dětmi a mládeží	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
zřízení nové sociální služby - odborné poradenství	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
zřízení nové sociální služby - SAS pro rodiny s dětmi	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením
zřízení nové sociální služby - terénní program	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc.

asistence v sociálním bydlení	vyloučením
vznik tréninkových míst pro dlouhodobě nezaměstnané	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané
vznik sociálního podniku a chráněných míst s asistencí	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané
zvyšování kompetencí a uplatnitelnosti na trhu práce	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané
materiální a potravinová pomoc chudým a ohroženým soc. vyl.	osoby ze SVL, osoby ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, osoby bez domova
systém pro sociální bydlení - vznik nových bytů	osoby ze SVL, osoby ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, osoby bez domova
nové kapacity pro přechodné bydlení - azylový dům	osoby ze SVL, osoby ohrožené chudobou a sociálním vyloučením, osoby bez domova

Starousedlíci

V případě starousedlíků hovoříme o obyvatelích, kteří získali byty od svých zaměstnavatelů (Velvety či Elity) před rokem 1989. Své byty, na rozdíl od svých někdejších kolegů, neopustili, a to z rozličných důvodů (nostalgie, nedostatek peněz či neprodejnost bytů). Velmi rádi vzpomínají na dobu, kdy jich bylo na sídlišti více. Zlomové roky 2011 / 2012 vnímají povětšinou jako začátek konce "staré Kovářské". Z výpovědí je cítit ostentativní vymezení vůči zbylým obyvatelům sídliště. Ve sledované populaci se jejich počet dá odhadnout na 5 % ze všech obyvatel lokality, nejvíce jich pak bydlí v tzv. růžovém paneláku. V tomto segmentu se dá vysledovat jev tzv. sekundárního sociálního vyloučení, neboť tito lidé ztrácejí, i kvůli pověsti sídliště, poslední kontakty s dalšími lidmi vně lokality.

Starousedlíci lokality od roku 2011

Jde povětšinou o Romy, kteří na Kovářskou přišli po nepokojích v roce 2011. Prvními, kdo se na Kovářskou přestěhovali, byli lidé z ubytovny Lounská (původně bydlících ve Varnsdorfu v okolí ulice Bezručova). Další skupinou byly osoby z ubytovny T. G. Masaryka (původní "Mandaváci"). Jde o varnsdorfské rodáky, kteří zde žijí celý svůj život a stěhují se pouze v rámci města. Ke starousedlíkům mají nejčastěji neutrální vztah, který rámuje společná averze vůči fluktuantům.

Fluktuanti

Jde o osoby, které bydlí na Kovářské povětšinou velmi krátkou dobu (průměrně 2 - 5 měsíců) a které se po nějakém čase stěhují na jiná místa Šluknovského výběžku (Rumburk, Krásná Lípa, Šluknov). Nejčastěji jde o Romy. Následkem časté frekvence stěhování trpí absencí vztahu k místu svého bydliště, Kovářská je jimi často pojímána pouze jako přestupní stanice. Větší anonymita zároveň přináší menší sociální kontrolu. Jejich situace je velmi složitá, neboť v novém prostředí postrádají tolik důležité sociální sítě, jež na rozdíl od nich starousedlíci mají. Často jsou v těžké finanční situaci, protože stěhování s sebou nese velkou finanční zátěž.

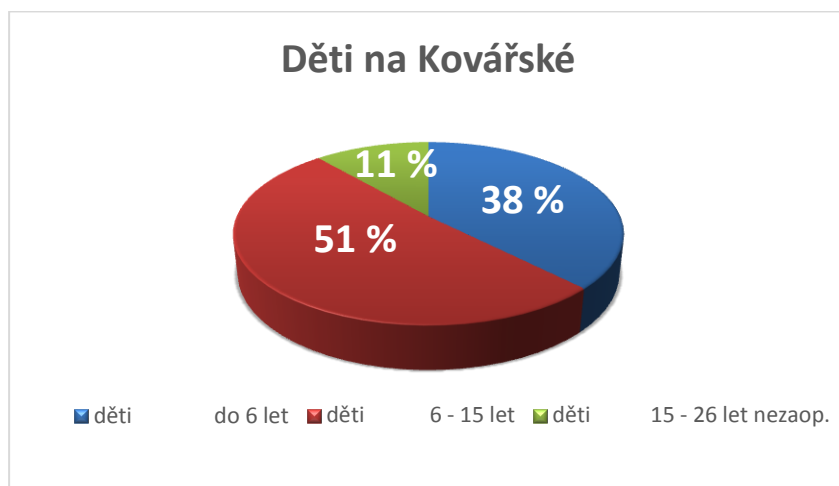
Domkaři

Vily a rodinné domy skupiny obyvatel (tzv. Domkařů) stojí paralelně se dvěma panelovými domy SVL Kovářská, tzv. Modrým a Zeleným. Tato skupina obyvatel je situací v SVL Kovářská velmi frustrována, kromě každodenního hluku a nepořádku, na něž si repetitivně stěžují, jsou navíc postiženi i výrazným snížením ceny jejich nemovitostí po roce 2011. V častém telefonickém kontaktu jsou s bezpečnostními složkami, na které se obracejí s žádostmi o řešení situace. Opakovaně si však stěžují na nezájem a pasivní přístup těchto složek k řešení těchto situací. Mezi domkaři a obyvateli sídliště panuje nepřátelská atmosféra.

Děti na Kovářské

Jak již bylo uvedeno, dětí je v SVL Kovářské odhadem 240, což je 34 % obyvatel na Kovářské. Z grafu věkových kohort dětí na Kovářské je patrné, že nejvíce dětí patří do segmentu školního věku 6 - 15 let. Následují předškoláci, kterých v SVL žije 38 %. 11 % jsou zastoupeny nezaopatřené osoby v rozmezí 15 - 26 let.

Graf č. 1: Děti na Kovářské

V sousedství lokality Kovářská je mateřská školka, která není obyvateli lokality využívána. Jako bariéry byly zástupci školky nejčastěji udávány finanční důvody. Ze strany obyvatelů lokality se pak hovoří i o odmítnutí jejich dětí v případě „zápisu“ do tohoto zařízení.

V lokalitě bylo zřízeno v roce 2015 dětské hřiště, které je malými obyvateli hojně využíváno. Využití hřiště naráží ale i na určité bariéry. Jednou z nich je například nemožnost jeho využití v případě poledního klidu (12:00 - 13:30), neboť těsně sousedí s budovou školky, kde děti po obědě spí. Prostor SVL Kovářská ve svém středu disponuje i pískovištěm, které však v době výzkumu postrádalo písek.

Děti ze SVL nemají prostor své vlastní realizace v případě špatného počasí. K setkávání a hrám tak využívají zcela společné prostory panelových domů, které nevyhovují ani prostorově, ani hygienicky. Svou hrou ruší ostatní sousedy a dochází tak často ke vzájemným slovním útokům jak mezi stěžovateli a dětmi, tak mezi stěžovateli a rodiči dětí.

V minulosti v modrém panelovém domě fungovala klubovna, která nároky pro hru dětí v případě špatného počasí splňovala, po čase však byla majiteli uzavřena. Rovněž zde fungoval taneční kroužek, který svou činnost ukončil pro nedostatek financí. Ze strany komunity SVL byla opakovaně

a intenzivně komunikována potřebnost krytého zázemí pro děti a mládež. V místě fungovala i komunitou organizovaná „sousedská školka“, která byla hojně využívána. „Školku“ řídila představitelka jedné ze zdejších velkorodin a její provoz byl dotován svépomocně. Tento režim se však po čase stal neúnosným a pro nedostatek financí byla tato činnost ukončena. Nicméně realizace výše uvedených aktivit poukazuje na možnou silnou aktivizaci členů komunity v SVL Kovářská, kterou by bylo vhodné využít při participativním plánování.

Migrace a její vliv na vnímání lokality

Lokalita je drtivou částí populace Varnsdorfu vnímána jako problémová, jako místo se „špatnou pověstí“. Opakovaný byl i výrok že ten, „kdo skončí na Kovářské, už nemá kam jít“. Dle výzkumu a hloubkových rozhovorů prováděných v lokalitě jsou za zdroj nepořádku, hluku a jiných problémů označovány cca 4 velkorodiny. V lokalitě je patrná tenze mezi starousedlíky a nově příchozími obyvateli. I zde se vyskytuje narace, kdy se za původce všech problémů nejčastěji označují nově příchozí obyvatelé. Tato představa je podpořena strachem z nově příchozích lidí, které původní osazenstvo lokality nezná.

Mezi výzkumné cíle šetření v SVL Kovářská bylo zahrnuto i zjištění reálné skutečnosti této, uvnitř komunity sdílené představy. Z dostupných dat, ale i z výpovědí respondentů více znalých problematiky skladby obyvatel sledované lokality je zřejmé, že značnou převahu mají na Kovářské Romové, kteří se ve Varnsdorfu již narodili. Toto tvrzení podporují i data o trvalém pobytu, která ukazují, že v SVL Kovářská převažuje počet lidí s trvalým bydlištěm ve Varnsdorfu. Tento fakt podporuje i níže uvedený údaj o vnitřní a vnější migraci získaných z dat matriky města. V nich se dá vysledovat, že jasně převažuje počet lidí, kteří se stěhují jen a pouze v rámci města. V roce 2014 se přistěhovalo z jiné části města do SVL Kovářská 191 osob. Naopak z Kovářské se odstěhovalo 183 osob na jinou adresu ve městě. V roce 2015 pak do SVL přibýlo 146 obyvatel z jiné části města a naopak do jiné části města odešlo 184 osob. Počty lidí, kteří se stěhují ze SVL Kovářská do jiného města, jsou menší. V roce 2014 se do této SVL přistěhovalo 97 lidí z jiného města a odstěhovalo 72, v roce 2015 přišlo 95 osob z jiného města a naopak 75 se do jiného města odstěhovalo. Lidé často vyjadřují přání z oblasti odejít, bohužel však nemají přílišné šance k získání jiné formy bydlení.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Schéma č. 2: Migrace na Kovářské

Migrace 2014 Kovářská

Vnější migrace

+ 97 obyvatel

- 72 obyvatel

Vnitřní migrace v rámci města

+ 191 obyvatel

- 183 obyvatel

Migrace 2015 Kovářská

Vnější migrace

+ 93 obyvatel

- 75 obyvatel

Vnitřní migrace v rámci města

+ 146 obyvatel

- 184 obyvatel

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Následující tabulky ještě konkrétněji analyzují počty osob v SVL Kovářská v rámci tzv. vnitřní a vnější migrace, kdy nabízí pohled na tuto problematiku v rámci jednotlivých panelových domů lokality.

Tabulka č. 3: Migrace na Kovářskou z jiných obcí a z Kovářské do jiných obcí za rok 2014/15

	Přihlášení z jiných obcí v roce 2014	Odhlášení do jiných obcí v roce 2014	Přihlášení z jiných obcí v roce 2015	Odhlášení do jiných obcí v roce 2015
Kovářská 2761	47	41	37	32
Kovářská 2762	15	13	12	16
Kovářská 2763	20	13	20	22
Žitavská 2764	15	5	24	5

Tabulka č. 4: Migrace na Kovářskou v rámci města Varnsdorf za rok 2014/2015

	Přihlášení v rámci Varnsdorfu v roce 2014	Odhlášení v rámci Varnsdorfu v roce 2014	Přihlášení v rámci Varnsdorfu v roce 2015	Odhlášení v rámci Varnsdorfu v roce 2015
Kovářská 2761	47	52	30	39
Kovářská 2762	46	36	44	59
Kovářská 2763	64	59	32	54
Žitavská 2764	34	36	40	32

Důvod setrvání v lokalitě

V rozhovorech s respondenty bylo předmětem šetření i důvod setrvání obyvatel v dané sociálně vyloučené lokalitě. Dotazované osoby nejčastěji uváděly jako důvod setrvání nějakou životní krizi (ztráta zaměstnání, alkoholismus, zadlužení či úmrtí někoho z blízkých).

Důvodem nemožnosti najít „cestu ven“ z lokality je dále uváděna chudoba respondentů či nemožnost získání městského bytu. V neposlední řadě je na Kovářské zastoupeno i velké procento osob, které se na Kovářské „narodily“, jde tedy o 2. generaci. Výzkum zaznamenal i recentní snahu některých rodin o návrat na ubytovnu T. G. Masaryka. To však z důvodu nevhodného prostředí této ubytovny pro rodiny s dětmi není možné.

„Neférové“ bydlení v SVL Kovářská

Výše zmiňovaní majoritní vlastníci bytů v SVL Kovářská (pan JP a PN) čelí enormní kritice ze strany obyvatel pro své praktiky, které se dají mnohdy označit za neférové. Vstupní analýza tyto praktiky v čase terénního šetření potvrdila. Je nutné poznamenat, že nejde o individuální a občasné pochybení ze strany výše uvedených majitelů. Jednání těchto osob vykazuje jasné kontury tzv. obchodu s chudobou.

V době výzkumu (březen – červen 2016) bylo zjištěno, že dlouhodobou praxí v SVL Kovářská je nadhodnocování nájemného, účtování vysokých záloh za energie a služby a běžně nedocházelo k jejich vyúčtování. Zřejmě po zjištění, že se situací v SVL Kovářská zabývá Agentura pro sociální začleňování, se praxe změnila. S nájemníky byly v srpnu 2016 uzavřeny nové nájemní smlouvy, kde se nájemné snižuje pod úroveň cen v místě a čase obvyklých, avšak suma za energie a služby byla zaslavněna jako paušální (tzn. dle § 9 67/2013 Sb. vlastník nemá povinnost po dobu 24 měsíců dodávat nájemníkům vyúčtování) a byla navýšena.

Dle statistik ÚP bylo ve třech domech Kovářská 2761, 2762, 2763 v měsíci srpnu 2016 vyplaceno celkem 682.343 Kč.

Kovářská 2761, 2762, 2763 (p. Němec 58 bytů, p. Pražák 34 bytů, p. Bulejko 5 bytů – celkem 99 bytů):

Příspěvek na bydlení v srpnu 2016: 526.250 Kč

Doplatek na bydlení v srpnu 2016: 156.093 Kč

Celkem: 682.343 Kč (průměr na 1 byt: 6.892 Kč)

Dle statistik ÚP bylo ve třech domech Kovářská 2761, 2762, 2763 v měsíci únoru 2017 vyplaceno celkem 700.640 Kč.

Kovářská 2761, 2762, 2763 (p. Němec 52 bytů, p. Pražák 33 bytů, p. Bulejko 2 byty – celkem 87):

Příspěvek na bydlení v únoru 2017: 483.921 Kč

Doplatek na bydlení v únoru 2017: 216.719 Kč

Celkem: 700.640 Kč (průměr na 1 byt: 8.053 Kč!)

Pro úplnost níže uvádíme doslovnou citaci a komparaci dat z ÚP ze Situační analýzy města Varnsdorf:

„Nejčastěji zmiňovanou praktikou jsou pak neadekvátně vysoké nájemné a poplatky za energie. Za byty 1+1 či 1kk lidé platí v průměru 12 000, což neodpovídá cenám průměrných nájmu ve Varnsdorfu jako takovém. „Platíme 3 000 za vodu, jsme aktuálně 3 lidi na bytě. Každých 14 dnů, i častěji, si pán zapisuje stav vody. A pak ji stopnou. Studenou vodu!“ (obyvatelka Kovářské). Předražené nájemné v lokalitě potvrzují i tzv. mapy v místech obvyklého nájmu. Z nich lze vyčíst, že se cena pronájmu ve Varnsdorfu obvykle pohybuje v rozmezí 48 až 52 korun za metr čtvereční. To znamená, že by nájemné v Kovářské mohlo být klidně poloviční.⁷“

⁷ Zdroj www.cenovamapa.eu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Komparace dat Úřadu práce – výše doplatku na bydlení

Následující prostor analýzy je vyplněn případovou studií vzniklou z dat poskytnutých od místní pobočky ÚP. Ta blíže přibližuje životní situaci lidí z Varnsdorfu pobírajících sociální dávky. Komparovány byly vždy stejné životní situace, (v tomto případě vícečlenná rodina a jednotlivec pobírající sociální dávky). První porovnávaný segment bydlel na Kovářské, tedy na místě s relativně drahým bydlením, druhý segment byl vždy z jiné části města. Z údajů je patrné, kolik peněz je subjektům vypláceno v rámci tzv. odůvodněných nákladů na bydlení a sociálních dávek a s kolika penězi po odečtení těchto nákladů musí tyto rodiny vyžít. Případové studie ukazují stav v únoru 2016 a březnu 2017.

Únor 2016 - Jednotlivec

Jednotlivec, v evidenci ÚP, bez příjmu. Bydlí na adrese Kovářská 2762, Varnsdorf v bytě o velikosti 1+0 (25 m² – vlastník PN). Nájem 3.500 Kč, služby 3.900, elektřina 1.100 Kč. CELKEM: 8.500 Kč	Jednotlivec, zaměstnán (příjem kolem 4.000 Kč). Bydlí v Kmochově 2136 ve Varnsdorfu v bytě o velikosti 2+KK (46,90 m² – vlastník město). Nájem 2.111 Kč, služby 1.970 Kč, elektřina 700 Kč. CELKEM: 4.781 Kč
Odůvodněné náklady na bydlení:	Odůvodněné náklady na bydlení:
Náklady na elektřinu vypočtené: 1 012,47 Kč	Náklady na elektřinu vypočtené: 1 012,47 Kč
Záloha na elektřinu: 1 100,- Kč	Záloha na elektřinu: 700,- Kč
Započtené náklady na elektřinu: 1 012,47 Kč	Záloha na elektřinu je menší než oprávněné náklady na elektřinu. Započítává se záloha na elektřinu.
Částka energie: +1 012,47 Kč	Započtené náklady na elektřinu: 700,- Kč
Částka služby: +3 900,- Kč	Částka energie: +700,- Kč
Částka nájemné: +2 000,- Kč	Částka služby: +1 970,- Kč
Přeplatky celkem: -0,- Kč	Částka nájemné: +2 111,- Kč
	Přeplatky celkem: -0,- Kč
Základ ONB celkem: 6 912,47 Kč	Základ ONB celkem: 4 781,- Kč
Dávky:	Dávky:
SSP Byd. – 3.973 Kč	SSP Byd. – 3.614 Kč
HN PnŽ – 2.964 Kč HN DnB – 2.159 Kč	HN PnŽ – 1.458 Kč HN DnB – nevzniká nárok
Žadatel obdržel v únoru dávky ve výši 9.096 Kč, z toho náklady na bydlení 8.500 Kč. Součet vyplaceného doplatku a příspěvku na bydlení – 6.132 Kč.	Žadatel obdržel v únoru dávky ve výši 5.072 Kč, z toho náklady na bydlení 4.781 Kč. Součet vyplaceného doplatku a příspěvku na bydlení – 3.614 Kč

Březen 2017 - Jednotlivec

Jednotlivec, v evidenci ÚP, bez příjmu. Bydlí na adrese Kovářská 2762, Varnsdorf v bytě o velikosti 1+0 (44 m² – vlastník PN). Nájem 2.500 Kč, služby 7.000, elektřina 0 Kč CELKEM: 9.500 Kč	Jednotlivec, zaměstnán (příjem kolem 5.347 Kč). Bydlí na adrese Hrnčířská 2726 ve Varnsdorfu v bytě o velikosti 1+0 (25 m² – vlastník DK). Nájem 3.000 Kč, služby 1.910 Kč, elektřina 600 Kč. CELKEM: 5.510 Kč
Odůvodněné náklady na bydlení:	Odůvodněné náklady na bydlení:
Náklady na elektřinu vypočtené: 675,12 Kč	Náklady na elektřinu vypočtené: 982,22 Kč
Záloha na elektřinu: 0,- Kč	Záloha na elektřinu: 600,- Kč
Započtené náklady na elektřinu: 0 Kč	Záloha na elektřinu je menší než oprávněné náklady na elektřinu. Započítává se záloha na elektřinu.
Částka energie: +0 Kč	Započtené náklady na elektřinu: 600,- Kč
Částka služby: +7 000,- Kč	Částka energie: +600,- Kč
Částka nájemné: +2 500,- Kč	Částka služby: +1.910,- Kč
Přeplatky celkem: -0,- Kč	Částka nájemné: +1.799,85,- Kč
	Přeplatky celkem: -0,- Kč
Základ ONB celkem: 9 500 Kč	Základ ONB celkem: 4.309,85 Kč
Dávky:	Dávky:
SSP Byd. – 2.937 Kč	SSP Byd. – 3.346 Kč
HN PnŽ – 2.200 Kč HN DnB – 9.500 Kč	HN PnŽ – 1.369 Kč HN DnB – nevzniká nárok
Žadatel obdržel v únoru dávky ve výši 14.637 Kč, z toho náklady na bydlení 9.500 Kč. Součet vyplaceného doplatku a příspěvku na bydlení – 12.437 Kč.	Žadatel obdržel v únoru dávky ve výši 4.715 Kč, z toho náklady na bydlení 5.510 Kč. Součet vyplaceného doplatku a příspěvku na bydlení – 3.346 Kč

Únor 2016 – Vícečlenná rodina

Rodinu tvoří otec, matka + 6 dětí, paní na RP, pán v evidenci ÚP. Rodina bydlí na Kovářské 2762, v bytě o velikosti 1+1 (44m ² – vlastník PN). Nájem: 6.000 Kč, služby 5.600 Kč, elektřina 1.800 Kč – CELKEM: 13.400 Kč	Rodinu tvoří otec, matka + 5 dětí, paní zaměstnána průměrný příjem 8.600 Kč, pán v evidenci uchazečů o zaměstnání, syn sankčně vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Rodina bydlí v ulici Kozlova 1287, v bytě o velikosti 1+3 (85 m ² – vlastník JP). Nájem 5.580 Kč, služby 1.670 Kč, elektřina 2.980 Kč – CELKEM: 10.230 Kč
Odůvodněné náklady na bydlení:	Odůvodněné náklady na bydlení:
Náklady na elektřinu vypočtené: 1 012,47 Kč	Náklady na elektřinu vypočtené: 3 301,72 Kč
Záloha na elektřinu: 1 800,- Kč	Záloha na elektřinu: 2 980,- Kč
Započtené náklady na elektřinu: 1 012,47 Kč	Záloha na elektřinu je menší než oprávněné náklady na elektřinu. Započítává se záloha na elektřinu.
Částka energie: +1 012,47 Kč	Započtené náklady na elektřinu: 2 980,- Kč
Částka služby: +5 600,- Kč	Ostatní energie:
Částka nájemné: +2 751,56 Kč	Energie - tvrdé palivové dřevo pro vytápění, započítává se (vypočteno): 811,29 Kč
-----	Náklady na ostatní energie započtené (vypočteno): 811,29 Kč
-----	Částka energie: +3 791,29 Kč
Základ ONB celkem: 9 364,03 Kč	Částka služby: +1 670,- Kč
	Částka nájemné: +4 258,78 Kč
	Základ ONB celkem: 9 720,07 Kč
Dávky:	Dávky:
SSP PnD – 3.440 Kč SSP Rod – 3.800 Kč, SSP Byd. – 7.643 Kč	SSP PnD – 2.440 Kč, SSP Byd. – 6.523 Kč
HN PnŽ – 5.552 Kč (složenka), 6.690 Kč (stravenky) HN DnB – nevzniká nárok (o 451 Kč)	HN PnŽ - 6.573 Kč (složenka), 3.570 Kč (stravenky), HN DnB – 1.957 Kč
Rodina obdržela v únoru dávky ve výši 27.125 Kč, z toho platí náklady na bydlení 13.400 Kč.	Rodina obdržela v únoru dávky a příjem od zaměstnavatele ve výši 29.663 Kč, z toho platí náklady na bydlení 10.230 Kč. Součet vyplaceného doplatku a příspěvku na bydlení – 8.480 Kč.

Březen 2017 – Vícečlenná rodina

Rodinu tvoří otec, matka + 7 dětí, paní na RP, pán v evidenci ÚP. Rodina bydlí na Kovářské 2762, v bytě o velikosti 1+0 (25m ² – vlastník PN). Nájem: 2.500 Kč, služby 11.200 Kč, elektřina 800 Kč – CELKEM: 14.500 Kč	Rodinu tvoří otec, matka + 4 děti, paní v evidenci uchazečů o zaměstnání s nárokem na podporu v nezaměstnanosti 3.408 Kč, pán v evidenci uchazečů o zaměstnání, syn sankčně vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Rodina bydlí v ulici Kozlova 1287, v bytě o velikosti 1+2 (85 m ² – vlastník JP). Nájem 5.780 Kč, služby 1.820 Kč, elektřina 2.385 Kč – CELKEM: 9.985 Kč
Odůvodněné náklady na bydlení:	Odůvodněné náklady na bydlení:
Náklady na elektřinu vypočtené: 927,77 Kč	Náklady na elektřinu vypočtené: 2 905,89 Kč
Záloha na elektřinu: 800,- Kč	Záloha na elektřinu: 2 385,- Kč
Započtené náklady na elektřinu: 800,- Kč	Záloha na elektřinu je menší než oprávněné náklady na elektřinu. Započítává se záloha na elektřinu.
Částka energie: + 800,- Kč	Započtené náklady na elektřinu: 2 385,- Kč
Částka služby: +11 200,- Kč	Ostatní energie:
Částka nájemné: + 2 500,- Kč	Energie - tvrdé palivové dřevo pro vytápění, započítává se (vypočteno): 823,22 Kč
-----	Náklady na ostatní energie započtené (vypočteno): 823,22 Kč

Základ ONB celkem: 14.500,- Kč	Částka energie: +3 208,22 Kč
	Částka služby: +1 820,- Kč
	Částka nájemné: +4 396,16 Kč
	Základ ONB celkem: 9 424,38 Kč
Dávky:	Dávky:
SSP PnD – 4.250 Kč SSP Rod – 3.800 Kč, SSP Byd. – 3.822 Kč	SSP PnD – 2.530 Kč, SSP Byd. – 6.991 Kč
HN PnŽ – 7.032 Kč (účet), 9.030 Kč (stravenky) HN DnB – 12.597 Kč	HN PnŽ – 12.725 Kč (složenka) HN DnB – 2.118 Kč
Rodina obdržela v únoru dávky ve výši 40.531 Kč, z toho platí náklady na bydlení 14.500 Kč. Součet vyplaceného doplatku a příspěvku na bydlení – 16.419 Kč.	Rodina obdržela v únoru dávky ve výši 24.364 Kč, z toho platí náklady na bydlení 9.985 Kč. Součet vyplaceného doplatku a příspěvku na bydlení – 9.109 Kč.

Z uvedených kauzistik je zřejmé, že bydlení na Kovářské stojí stát nepřiměřeně vysoké peníze formou doplatků na bydlení, přičemž současně vrhá obyvatele do větší chudoby, jelikož jim díky vysokým nájmům ze strany neférových majitelů bytů na Kovářské zbyde jen minimum peněz na další měsíční výdaje.

Zmínění vlastníci taktéž účtují nesmyslné poplatky za administrativní úkony např. 400,-Kč za vydání doklady o výši nájemného. Alarmující je i fakt, že tito majitelé nemovitostí lidem nevyúčtovávají přeplatky za energie, které si nechávají. Respondenti ze dvou postižených domů potvrzují, že v zimě pociťují chlad a jsou díky tomu i častěji nemocní.

V případě dluhu některých nájemníků jim tito majitelé neváhají odpojit elektřinu. Výzkumnice však zaznamenala i situace, kdy majitelé svým dlužníkům odpojili teplou, ale i studenou vodu. Lidé kritizují i nerealizaci oprav, o které žádají. „Uvidíme, co na to pan P. já vám to do knihy oprav zanesu, ale jestli se to opraví, to opravdu nevím.“ (Rozhovor obyvatelky Kovářské a údržbáře o požadované opravě sifonu).“

Nepořádek

Společné prostory panelových domů jsou ve velmi neutěšeném stavu. Na chodbách sice funguje rozvrh pro úklidové práce, není však ideálně plněn, ať už z důvodu neochoty lidí (vzájemné soužití nepřátelských klanů), anebo nedostatku kvalitních čisticích prostředků. Na chodbách je odstaven nábytek, čurají na něj psi, citelný je všudypřítomný zápach. Věc je o to tíživější, že jsou to právě chodby, které jsou často jedinou možností místa hraní dětí v případě špatného počasí. Situace je o to paradoxnější, že si majitelé účtují za úklid chodeb velké částky (600,-Kč ročně).

Kriminalita v oblasti

Kovářská oproti ostatním oblastem ve Varnsdorfu v případě výjezdů policejních hlídek výrazně nevyčnívá. Mezi nejčastější výjezdy policie do lokality patří podezření na trestné činy proti občanskému soužití způsobených nejčastěji alkoholem a drogami, majetkové přečiny a drobné přestupky obyvatel (odchyt zvířat či špatné parkování). V ojedinělých případech se řeší i podezření na spáchání trestného činu domácího násilí. Se sociálně vyloučenou lokalitou se pojí tzv. špatná pověst, a ta se odráží ve velmi nízkém subjektivním pocitu bezpečí obyvatel Varnsdorfu.

Samostatnou kapitolou je tzv. kriminalita latentní, která není z nejrůznějších důvodů na první pohled odhalitelná. V tomto případě jde o typ kriminality, která není předmětem trestního stíhání. Větší míra latence se předpokládá u domácího násilí, sexuálně motivovaných trestných činů mezi rodinnými příslušníky, u zneužívání dětí, drogové kriminality, organizovaného zločinu, hospodářské kriminality. V případě Kovářské je nejčastějším důvodem neohlášení aktivity vykazující kriminální prvky silná sociální koheze uvnitř skupiny, ale i strach z reakce majoritních vlastníků nemovitostí a místních lichvářů. Z výzkumu jednoznačně vyplynulo, že i zde je latentní kriminalita přítomna. Mezi tuto činnost lze v případě lokality zařadit především lichvu, prostituci a drogovou kriminalitu.

Lichva

Lichva není v SVL Kovářská jevem neobvyklým. Za svého pobytu výzkumnice zachytila několik náznaků a odkazů minimálně na dvě osoby v SVL, které lichvu do určité míry vykonávají. Téma lichvy je velmi citlivé, a tak se o ní lidé zcela logicky bojí hovořit.

Prostitute

Dle výpovědí respondentů v lokalitě se počet prostitutek žijících v lokalitě Kovářská blíží 30. Prostitute má v lokalitě jasná pravidla, která se týkají především rozdělení „zákazníků“ apod. Osoby, které tuto činnost provozují, jsou údajně často uživateli OPL, osoby závislé na hazardních hrách či kombinací obou závislostí. Je na místě poznamenat, že prostituce je rozšířena i v jiných částech města (například ulice Karlínská) a není tak specifikem pouze lokality Kovářská. Nejčastějšími klienty jsou Němci jezdící do příhraničního města pouze za sexuálním turismem.

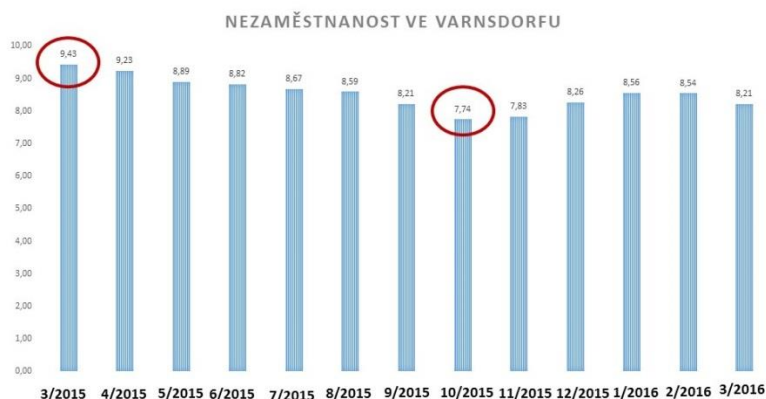
Drogy na Kovářské

Mezi OPL nejčastěji užívané v SVL Kovářská patří tabák, alkohol, marihuana a pervitin. Cena za dávku pervitinu se v místě pohybuje kolem 50 - 70 Kč, a je tak na republikové poměry (i na zbytek Ústeckého kraje (!)) extrémně nízká. Cena marihuany se údajně pohybuje kolem 100,- Kč za gram. Zejména marihuana je inhalačně užívána především na chodbách domů v SVL, v místech, kde není umístěn kamerový systém. Mezi uživateli drog jsou především mladí lidé do 25 let. Odhady na počty osob užívajících OPL v lokalitě se diametrálně liší, dle údajů z NNO White Light, která poskytuje v lokalitě harm reduction služby, se jedná až o 150 osob. Místní respondenti zmiňují minimálně 30 lidí, kteří jsou v lokalitě na tvrdých drogách. Užívání OPL a vysoký počet závislých osob však není doménou jen SVL, je závažným problémem v celém Varnsdorfu.

6. Zaměstnanost

Podíl nezaměstnaných osob dosahoval ve Varnsdorfu v březnu 2016 8,21 %, oproti celé České republice je zde nezaměstnanost vyšší o více jak 2 %. ⁸ Vyjádříme-li situaci v absolutních číslech, šlo o 891 osob, z toho byla více jak polovina mužů. **Alarmující je vysoký počet dlouhodobě nezaměstnaných, v evidenci se jedná o 43 %.** Třetina nezaměstnaných jsou osoby ve věkovém segmentu 50+, 15 % jsou pak lidé mladší 25 let.

Graf č. 2: Vývoj nezaměstnanosti ve Varnsdorfu

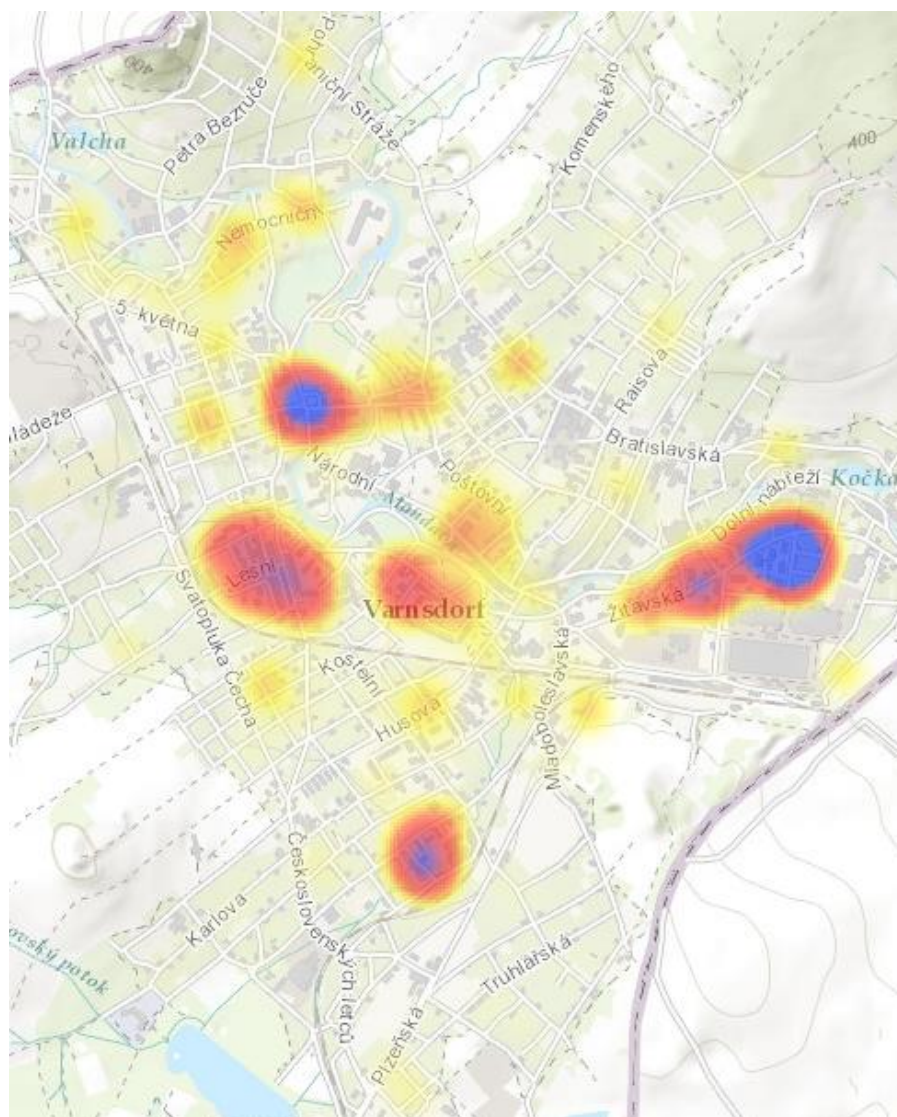

⁸ Míra nezaměstnanosti v České republice za březen 2016 dosahovala 6,1 %. Zdroj ČSÚ.

I v případě nezaměstnanosti byla vytvořena tzv. **tepelná mapa**, a to za účelem vyjádření míry koncentrace nezaměstnaných na konkrétní oblasti města. Čísla byla vygenerována krajským ÚP, z mapy je patrné, že nejvyšší počet nezaměstnaných se nachází na Kovářské, ale i v Hrnčířské a Lesní ulici (domy s pečovatelskou službou). Jev je ve větší míře zastoupen například i v ulici Legií a Karolíny Světlé.

Mapa č. 2: dlouhodobá nezaměstnanost ve Varnsdorfu - situace v březnu 2016

Pod drobnohledem se ocitly sledované sociálně vyloučené lokality. Největší sociálně vyloučená lokalita Kovářská je také s místem nejvyšší koncentrace osob bez práce.

Počet nezaměstnaných na Kovářské představuje 15 % z celého Varnsdorfu. Zbylé sociálně vyloučené lokality se vyznačují mírným nadprůměrem oproti ostatním částem města. Zaměstnanci ÚP dále potvrzují, že v sociálně vyloučených lokalitách není oproti jiným částem města rapidnější počet soudně nařízených exekucí. Mezi příležitosti města na poli zaměstnanosti patří nejen získání ceny Města s nejlepší možností rozvoje průmyslu, ale i vznik střední školy společnosti TOS Varnsdorf, jejíž absolventi pak naleznou uplatnění právě v této společnosti. Varnsdorf aktuálně nedisponuje možností

prostupného zaměstnávání. Mezi další bariéry získávání práce lidé nejčastěji uváděli nízký počet nabídek, neatraktivitu nabízených pozic, ale i jejich celkovou osobní zadluženost. Někteří respondenti uváděli i nemožnost najít zaměstnání z důvodu příslušnosti k etniku. Mezi často zmiňované překážky pak patří i dojíždění do práce ve smyslu nedostatečné dopravní obslužnosti.

Tabulka č. 6: Nezaměstnanost ve vtypovaných lokalitách

Lokalita	Počet nezaměstnaných V/2016	Počet nezaměstnaných III/2017
Kovářská	120	118
Legií	31	31
Hrnčířská	30	32
Ubytovna TGM	16	16
Pražská	16	60
Lesní	14	24

Celkově je v sociálně vyloučených lokalitách cca 156 nezaměstnaných osob⁹. Vysoké je procento osob, které jsou v evidenci více jak rok (nad 50 % nezaměstnaných), z toho jsou naprostou většinou lidé žijící v SVL Kovářská. Výrazným extrémem je případ osoby, která je v evidenci ÚP 7 397 dnů. Obyvatelé SVL Kovářská, kteří jsou vedeni v evidenci ÚP, v ní průměrně tráví 824 dnů.

⁹ Údaj ke květnu 2016

Tabulka č. 7: Osoby v Evidenci uchazečů o zaměstnání (ÚP, březen 2016, březen 2017)

Lokalita	Počet osob v evidenci ÚP		Počet osob v evidenci ÚP déle než 1 rok	
	k 3/2016	k 3/2017	k 3/2016	k 3/2017
Kovářská	120	118	61	60
Lokalita Pražská	16	44	8	17
Mladoboleslavská	4	6	2	4
Pražská	16	16	8	8
Lesní	14	24	7	8
Celkem	140	208	71	97

Schéma dlouhodobě nezaměstnaných na Kovářské ukazuje, že valná většina těchto osob se nachází v nižších hodnotách dlouhodobé nezaměstnanosti, kdy průměrnou hodnotou tohoto jevu je **2,3 roku**. Zajímavým číslem analýzy nezaměstnanosti na Kovářské je podíl nezaměstnaných, přesněji řečeno osob vedených v evidenci ÚP, vůči zbytku obyvatel této lokality. Ten tvoří **30 %** obyvatel lokality.

Schéma č. 5: Dlouhodobě nezaměstnaní na Kovářské

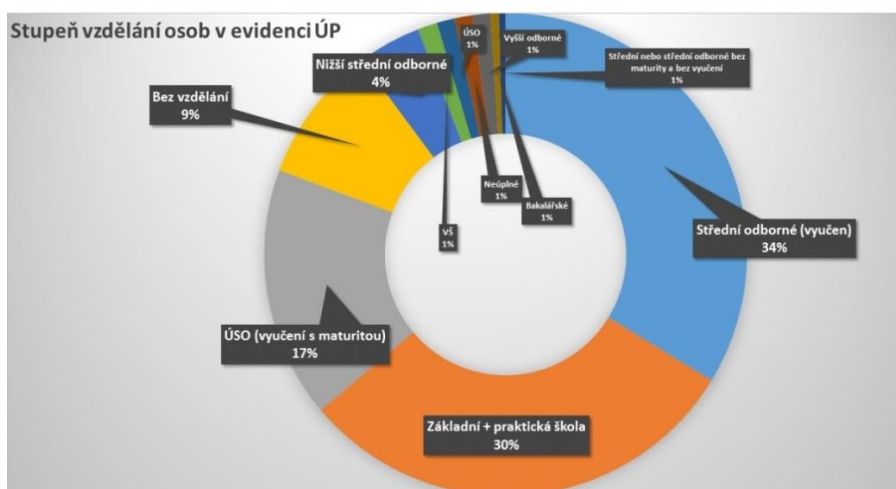

Vzdělání nezaměstnaných

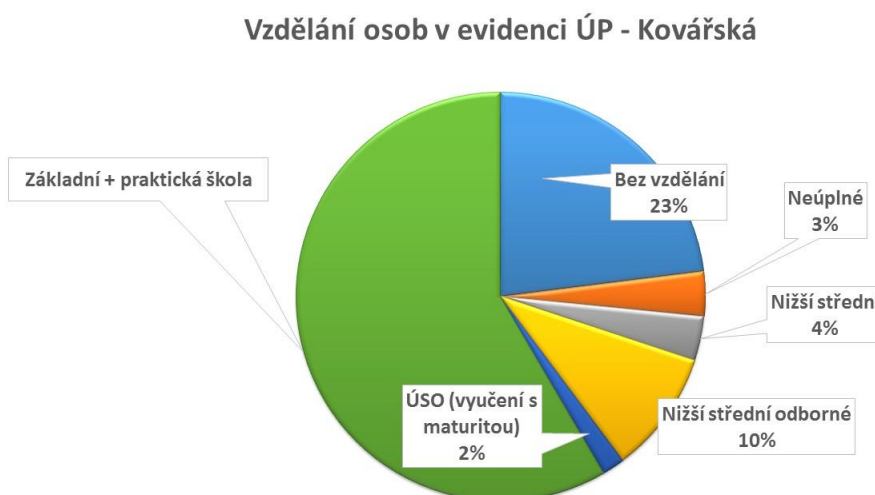
Osoby, které jsou ve Varnsdorfu v evidenci Úřadu práce, mají nejčastěji střední odborné vzdělání (34 %) a základní a praktické vzdělání (30 % osob v evidenci). Dalším vzdělanostním segmentem jsou lidé vyučení s maturitou (17 %) a lidé bez vzdělání (9 %).

Graf č. 3: Stupeň vzdělání osob v evidenci ÚP ve Varnsdorfu

Osoby žijící v SVL Kovářská, evidovaní na Úřadu práce, mají nejčastěji základní a praktické vzdělání (téměř 60 % osob). Druhým největším vzdělanostním segmentem jsou lidé bez vzdělání. Osoby s nižším středním vzděláním jsou v tomto segmentu zastoupeny u 10 % obyvatel Kovářské. Oproti zbytku Varnsdorfu jsou v lokalitě Kovářská zastoupeni ve větší míře lidé s nižším stupněm vzdělání, výjimkou nejsou ani lidé bez vzdělání.

Graf č. 4: Vzdělání osob v evidenci ÚP - Kovářská

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Návrhová část SPSZ

Tato část Strategického plánu sociálního začleňování obsahuje popis jednotlivých okruhů problémů souvisejících se sociálním vyloučením. U každé oblasti dokument stručně popisuje problematiku v obecné rovině, zmiňuje jejich známé příčiny, poté se věnuje specifickým zjištěním ve městě Varnsdorf a popisuje návrhy klíčových opatření. Pro každou oblast je uvedena i příslušná část tabulky opatření.

1. Oblast zdraví

Obecná charakteristika problematiky: Nízká životní úroveň, která je typická pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit, má negativní vliv na životosprávu a postoj ke zdraví obecně. Z mnoha realizovaných studií vyplývá, že obyvatele sociálně vyloučených lokalit dále charakterizuje a vztah ke zdraví svému i veřejnému ovlivňuje zejména

- nízká vzdělanost, téměř nulová zdravotní a zdravotnická osvěta, špatné stravovací návyky
- chudoba, závislost na sociálních dávkách, zhoršený přístup ke kvalitním potravinám a lékům
- krátkodobé životní strategie
- špatné bytové podmínky, zhoršená hygiena, chlad
- prostorová a sociální izolovanost – zhoršený přístup ke zdravotní péči, nedostatek lékařů či předsudky lékařů, uzavřenost společenství SVL
- užívání psychotropních a návykových látek, patologické hráčství.

Zhoršený zdravotní stav obyvatel SVL, vyšší nemocnost dětí a další (viz výše uvedené) pak vytváří začarovaný kruh příčin a důsledků, které mají negativní dopady na celou společnost. Každá lokalita vykazuje mix výše uvedených jevů v různém poměru.

Situace ve Varnsdorfu: Nejinak je tomu i v případě města Varnsdorf, které mimo jiné v důsledku tzv. odlivu chytrých mozků trpí i nedostatkem odborných lékařů. Pro lékaře budeme vypisovat motivační program, stejně jako pro další chybějící profese. (Zde se opatření kryje s oblastí zaměstnanost a bydlení).

Lidé v sociálně vyloučené lokalitě Kovářská jsou, dle výpovědi pracovníků ZZS Ústeckého kraje, stanoviště Rumburk, obecně zdravotně nevzdělaní, a tak si volají rychlou zdravotnickou pomoc i v případě marginálních potíží, které jsou však v telefonátech často označovány například za „dušnost na plicích či bolest na hrudi“. V ojedinělých případech na místo volání vyjíždějí i s bezpečnostními složkami, nejčastěji v případě hluku, který je slyšet na pozadí volajícího. (viz. *Vstupní analýza města Varnsdorf, kapitola Zdraví, str. 66*). Na tuto skutečnost reagujeme opatřeními, jímž zřídíme pozici terénního sociálně zdravotního pracovníka pro SVL, který by měl na starosti nejen poradenství, ale i veřejnou osvětu v SVL.

Zdravotní stav obyvatel Kovářské je v mnoha případech značně ovlivňován užíváním OPL, které jsou ve městě mimořádně snadno dostupné. (viz *Vstupní analýza města Varnsdorf, kapitola Drogy, str. 67*) Drogová závislost je mnohdy krucíální překážkou pro úspěšné řešení všech ostatních problémů, proto je tématu předcházení a zmírňování dopadů závislosti věnován v návrzích opatření poměrně velký prostor. SPSZ si klade za cíl zavést ve městě jednotnou koncepci prevence sociálně-patologických jevů, a to jak pro děti, tak pro rodiče. Na drogovou problematiku reagujeme rovněž zřízením poradny pro závislosti, která by měla sloužit především blízkým příbuzným uživatelů OPL a jinak závislých osob.

Drogová problematika je nedílně spjata i s problematikou kriminality a bezpečnosti, proto je možné nalézt v několika opatřeních překryvy těchto kapitol.

Další opatření stavíme především na systémových opatřeních vedoucích k lepší vzájemné informovanosti, komunikaci a spolupráci subjektů působících v této oblasti.

1.1. Priorita: Zavedeme opatření vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel

1.1.1. Obecný cíl: Posílíme oblast specifické primární prevence v oblasti drog a OPL (společný cíl s oblastí vzdělávání)

1.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí vzdělávání)

Zdroj financování: dosud nespecifikován

1.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít zajištěny prostředky na HR služby

Zdroj financování: dosud nespecifikován

1.1.2. Obecný cíl: Vyvineme maximální snahu, abychom zajistili dostatečnou a dostupnou lékařskou péči (překryv s oblastí podpůrná opatření)

1.1.2.1. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme metodiku pro čerpání z motivačního stipendijního programu pro studenty medicíny a sociální práce (překryv s oblastí podpůrná opatření)

Zdroj financování: dosud nespecifikován

1.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme motivační programy pro lékaře – služební byty, ordinace a budeme je inzerovat (překryv s oblastí podpůrná opatření)

Zdroj financování: dosud nespecifikován

1.1.2.3. Specifický cíl: V roce 2017 začneme oslovovat zdravotní pojišťovny s cílem vytvořit ve Varnsdorfu optimální podmínky pro lékaře

Zdroj financování: opatření bez finančních nároků

1.2. Priorita - Zlepšíme péči o znevýhodněné skupiny obyvatel

1.2.1. Obecný cíl: Podpoříme rozvoj a koordinaci sítě sociálních služeb

1.2.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 podpoříme rozvoj neziskového sektoru ve městě Varnsdorf, oslovíme nové NNO.

Zdroj financování: opatření bez finančních nároků

1.2.1.2. Specifický cíl: Od roku 2019 budeme mít podpůrný program pro rodiče samozivitele a osoby v nouzi, který bude zahrnovat potravinovou pomoc, sociální šatník a postupně bude rozšířen o sklad nábytku, použitých funkčních bytových spotřebičů a databáze sousedské výpomoci, čímž snížíme poptávku obyvatel SVL po MOP.

Zdroj financování: OPZ, městský rozpočet

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Provázanost potřeb a opatření

1. Oblast Zdraví (ZDR)						
Definovaný problém	Vstupní analýza strana	Vymezení CS	Potřeba CS	Priorita	obecný cíl	Specifický cíl/opatření
Nedostatečná osvěta v oblasti primární prevence, různá kvalita PRI PRE na jednotlivých školách	40, 41, 61, 68	děti a mládež	kvalitní osvěta v oblasti primární prevence	1.1. Priorita: Zavedeme opatření vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel	1.1.1. Obecný cíl: Posílíme oblast primární prevence a specifické primární prevence v oblasti OPL (společný cíl s oblastí vzdělávání)	1.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí vzdělávání)
Nízká míra ochrany před šířením infekčních chorob	42, 61	obyvatelé města	ochrana před šířením infekčních chorob			1.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít zajištěny prostředky na HR služby
Snížená dostupnost lékařské péče a sociálních služeb, nedostatek lékařů, sociálních pracovníků a jiných odborných pracovníků	60, 66, 67	obyvatelé města, obyvatelé SVL	zajištění dostupnosti lékařské péče a sociálních služeb			1.1.2.1. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme metodiku pro čerpání z motivačního stipendijního programu pro studenty medicíny a sociální práce (překryv s oblastí podpůrná opatření)
Snížená dostupnost lékařské péče a sociálních služeb, nedostatek lékařů, sociálních pracovníků a jiných odborných pracovníků	60, 66, 67	obyvatelé města, obyvatelé SVL	zajištění dostupnosti lékařské péče			1.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme motivační programy pro lékaře – služební byty, ordinace a budeme je inzerovat (překryv s oblastí podpůrná opatření)
Snížená dostupnost lékařské péče a sociálních služeb, nedostatek lékařů, sociálních pracovníků a jiných odborných pracovníků	60, 66, 67	obyvatelé města, obyvatelé SVL	zajištění dostupnosti lékařské péče a sociálních služeb			1.1.2.3. Specifický cíl: V roce 2017 začneme oslovovat zdravotní pojišťovny s cílem vytvořit ve Varnsdorfu optimální podmínky pro lékaře
Nedostatečná nabídka sociálních služeb	60, 61	systémové opatření	zajištění dostupnosti sociálních služeb	1.2. Priorita: Zlepšíme péči o znevýhodněné skupiny obyvatel	1.2.1. Obecný cíl: Podpoříme rozvoj a koordinaci sítě sociálních služeb a služeb jim podobných	1.2.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 podpoříme rozvoj neziskového sektoru ve městě Varnsdorfu, oslovíme nové NNO.
Chudoba obyvatel SVL, limitované možnosti čerpání MOP	58, 64	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením	materiální a potravinová pomoc chudým a ohroženým soc. vyl.			1.2.1.2. Specifický cíl: Od roku 2019 budeme mít podpůrný program pro rodiče samoživitele a osoby v nouzi, který bude zahrnovat potravinovou pomoc, sociální šatník a postupně bude rozšířen o sklad nábytku, použitých funkčních bytových potřebičů a databáze sousedské výpomoci, čímž snížíme potřebu obyvatel SVL po MOP.
						PI

Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	vysoká	velká		Viz podpůrná opatření
Nezájem o motivační programy města	vysoká	velká		Důsledná propagace a inzerce motivačních opatření
Nedostatek finančních prostředků	střední	velká		Fundraising, hledání alternativních finančních zdrojů, dobrovolnictví

2. Oblast zaměstnanost

Obecná charakteristika problematiky: V souvislosti se sociálně vyloučenými lokalitami bývá často spojována vysoká nezaměstnanost, která v případě některých lokalit přesahuje 90%. Tato vysoká míra nezaměstnanosti, která je často dlouhodobá nebo opakovaná, má na obyvatele sociálně vyloučených lokalit řadu vážných dopadů. Vedle materiální chudoby se jedná o sociální důsledky (vyloučení z participace na sociálním a ekonomickém životě) a psychické důsledky (rezignace na další hledání práce, ztráta pracovních návyků, podléhání závislostem aj.). Tyto důsledky se pak zpětně negativně odrážejí ve snížených šancích na začlenění na trh práce. Často tak u obyvatel sociálně vyloučených lokalit můžeme hovořit o faktické nezaměstnatelnosti.

Dlouhodobě nezaměstnaní obyvatelé sociálně vyloučených lokalit, stejně jako ti, kteří jsou marginalizováni na trhu práce, si postupně utvářejí alternativní životní strategie, pomocí nichž zajišťují svoji obživu. Jedná se v první řadě o vznik faktické závislosti na sociálních dávkách, zadlužování, práci „na černo“ a jiné neformální ekonomické aktivity. Tyto strategie a s nimi spojené hodnoty (podceňování významu vzdělání a práce za mzdu, orientace na přítomnost aj.), jsou v prostředí sociálně vyloučených lokalit postupně upevňovány a mezigeneračně sdílány. Mezi vnější příčiny vysoké nezaměstnanosti obyvatel sociálně vyloučených lokalit patří zejména demotivující sociální systém, nedostatečně efektivní využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti v některých městech, malá flexibilita v oblasti pracovněprávních vztahů a především v oblasti odměňování, ale také různé formy diskriminace na trhu práce. Mezi vnitřní příčiny vysoké nezaměstnanosti lze zařadit zejména nedostatečnou kvalifikaci a nízkou úroveň vzdělání, ztrátu pracovních návyků, nedostatečné sociální kompetence a v neposlední řadě i předlužení.

Situace a klíčová opatření pro Varnsdorf: V době výzkumu a zpracování Vstupní analýzy města Varnsdorf nebyl ve Varnsdorfu a okolí nedostatek pracovních míst, přesto podíl nezaměstnaných osob dosahoval ve Varnsdorfu v březnu 2016 8,21 %, což je v porovnání se zbytkem České republiky údaj vyšší o více jak 2 %. Vyjádříme-li situaci v absolutních číslech, šlo o 891 osob, z toho byla více jak polovina mužů. Alarmující je vysoký počet dlouhodobě nezaměstnaných, v evidenci se jedná o 43 %. Třetina nezaměstnaných byly osoby ve věkovém segmentu 50+, 15 % pak tvoří lidé mladší 25 let.

Pod drobnohledem terénního výzkumu a rešerší statistických dat se ocitla největší SVL Kovářská, kde byla ověřena hypotéza o místě s nejvyšším počtem nezaměstnaných. Počet nezaměstnaných na Kovářské představuje 15 % z celého Varnsdorfu. Zbýlé sociálně vyloučené lokality se vyznačují mírným nadprůměrem oproti ostatním částem města. Na výše uvedená fakta reagujeme opatřením na vznik tréninkových pracovních míst pro 10 osob, na nichž by si měli nezaměstnaní obnovit pracovní návyky. Ve spolupráci s komerčními subjekty jsme rovněž naplánovali vznik nových míst v rámci sociálního podniku a ve spolupráci s Úřadem práce chceme zapojit vytipované osoby do programu na dokončení přerušeného vzdělání.

Mezi bariéry získávání práce lidé nejčastěji uváděli nízký počet nabídek, neatraktivitu nabízených pozic, nízké a nemotivující mzdy, nedostatečné dopravní spojení, ale i zadlužení a etnicitu. Ze strany zaměstnavatelů bylo často poukazováno na špatné či absentující pracovní návyky, zdravotní stav a nedostatečné dopravní spojení. (*Detailní statistiky viz Vstupní analýza města Varnsdorf, kapitola Zaměstnanost, str. 52*) Na tento stav reagujeme opatřením, jež povede ke vzniku komunikační platformy pro zaměstnanost a bydlení, která bude složena ze zástupců zaměstnavatelů, NNO, ÚP a zástupců města.

2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti ve Varnsdorfu

2.1.1. Obecný cíl: Vytvoříme pracovní místa pro znevýhodněné skupiny osob

2.1.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme ve spolupráci se stávajícími zaměstnavateli 10 asistovaných a/nebo tréninkových pracovních míst (mentoring, motivace) se zaměřením na dlouhodobě nezaměstnané uchazeče ze SVL.

Zdroj financování: OPZ

2.1.1.2. Specifický cíl: Do roku 2020 vznikne ve Varnsdorfu sociální podnik, který zaměstná minimálně 10 osob ze SVL nebo znevýhodněných na trhu práce.

Zdroj financování: OPZ, OPPIK

2.1.2. Obecný cíl: Budeme odstraňovat bariéry vstupu znevýhodněných na otevřený trh práce a budeme ladit potřeby trhu práce a uchazečů o zaměstnání

2.1.2.1. Specifický cíl: V roce 2018 ve spolupráci se sociálními pracovníky, ÚP a NNO vytipujeme alespoň 2 dlouhodobě nezaměstnané a zapojíme je do projektu znovu vzdělávání s ÚP - stipendia, spolupráce se SŠ, TOS a učilišti

Zdroj financování: opatření bez finančních nároků

2.1.3. Obecný cíl: Podpoříme síťování a koordinaci aktivních politik zaměstnávání, vytváření a rozšíření portfolia míst pro sociálně znevýhodněné osoby

2.1.3.1. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 budeme mít platformu pro zaměstnávání složenou ze zástupců města, ÚP, zaměstnavatelů a NNO, která se bude scházet minimálně 4 x ročně a bude sloužit ke sdílení relevantních informací.

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

Evropská unie Evropský sociální fond Operační program Zaměstnanost

Provázanost potřeb a opatření

2. Oblast Zaměstnanost (ZAM)							
Definovaný problém	Vstupní analýza strana	Vymezení CS	Potřeba CS	Priorita	obecný cíl	Specifický cíl/opatření	Přímá intervence / systémové opatření
Vysoký počet dlouhodobě nezaměstnaných osob s nedostatečnými kompetencemi, nízkým vzděláním a motivací	52 - 55	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané	vznik tréninkových míst	2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobě nezaměstnanosti ve Varnsdorfu	2.1.1. Obecný cíl: Vytvoříme pracovní místa pro znevýhodněné skupiny osob	2.1.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme ve spolupráci se stávajícími zaměstnavateli 10 asistovaných a/nebo tréninkových pracovních míst (mentoring, motivace) se zaměřením na dlouhodobě nezaměstnané uchazeče ze SVL.	PI
Vysoký počet dlouhodobě nezaměstnaných osob s nedostatečnými kompetencemi, nízkým vzděláním a motivací	52 - 55	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané	vznik sociálního podniku a chráněných míst s asistencí			2.1.1.2. Specifický cíl: Do roku 2020 vznikne ve Varnsdorfu sociální podnik, který zaměstná minimálně 10 osob ze SVL nebo znevýhodněných na trhu práce	PI
Nízká vzdělanost dlouhodobě nezaměstnaných	52 - 55	osoby ze SVL, osoby dlouhodobě nezaměstnané	zvyšování kompetencí a uplatnitelnosti na trhu práce			2.1.2. Obecný cíl: Budeme odstraňovat bariéry vstupu znevýhodněných na otevřený trh práce a budeme ladit potřeby trhu práce a uchazečů o zaměstnání	PI
Nedostatečné propojení aktérů v oblasti zaměstnávání, nedostatečná komunikace a koordinace politiky zaměstnanosti	52 - 55	systémové opatření	koordinace a komunikace aktérů			2.1.2.1. Specifický cíl: V roce 2018 ve spolupráci se sociálními pracovníky, ÚP a NNO vytváříme alespoň 2 dlouhodobě nezaměstnané a zapojíme je do projektu znovu vzdělávání s ÚP - stipendia, spolupráce se SŠ, TOS a učilišti	PI
					2.1.3. Obecný cíl: Podpoříme síťování a koordinaci aktivních politik zaměstnávání, vytváření a rozšíření portfolia míst pro sociálně znevýhodněné osoby	2.1.3.1. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 budeme mít platformu pro zaměstnávání složenou ze zástupců města, ÚP, zaměstnavatelů a NNO, která se bude scházet minimálně 4 x ročně a bude sloužit ke sdílení relevantních informací.	SO

Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	vysoká	velká		Viz podpůrná opatření
Nezájem cílových skupin o program	střední	velká		Opakované oslovování CS, spolupráce ÚP, sociálních pracovníků obce a pracovníků sociálních služeb s cílem motivovat CS k účasti v programech, řešení bariér zaměstnávání
Nárůst protiromských nálad a zvýšení etnického napětí v celorepublikovém měřítku	střední	velká		Zvýšená komunikace města s veřejností, včasné podchycení eskalujícího problému, aktivity na odstraňování etnických bariér

3. Oblast bezpečnost a prevence kriminality

Obecná charakteristika problému: Dle informací pracovní skupiny styčného důstojníka Policie ČR pro menšiny v ÚK, který se vyjadřoval k bezpečnostní situaci v ÚK, je jedním z hlavních problémů vyšší výskyt užívání drog včetně jejich výroby a distribuce v sociálně vyloučených lokalitách. Rovněž je zde jako největší problém vnímáno rušení nočního klidu a znečištění veřejného prostranství. V místech takto postižených pak dochází k eskalaci napětí mezi majoritou a minoritou a tyto objekty jsou často terčem extrémistických skupin, organizací a jiných spolků.

Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách mají často omezené možnosti uplatnění na trhu práce, což v důsledku vede k trvale nižším příjmům a snížení jejich životní úrovně. Ve snaze zlepšit si životní úroveň se pak mohou dopouštět majetkové trestné činnosti. V důsledku ztížené životní situace, dlouhodobé frustrace, užívání OPL a v kombinaci těchto faktorů dochází i k násilné trestné činnosti.

Situace a klíčová opatření ve Varnsdorfu: Kriminalita páchaná ve Varnsdorfu nevybočuje z republikového průměru. **Index kriminality**, tedy počet spáchaných trestných činů za zvolený čas přepočtený na 10 tisíc obyvatel, **je v případě Varnsdorfu 21,8. V republice tak zaujímá 81. místo z celkových 243.** Míra kriminality je obdobná jako v pražských Kobylisích či ve středočeském Kladnu.¹⁰ V době výzkumu byl zaznamenán nižší výskyt násilných trestných činů, naopak narostl počet trestných činů výtržnictví. Hazard byl ve městě do jisté míry vymýcen, z 36 heren byl jejich počet redukován na 10.

Hlubkové rozhovory při terénním výzkumu v lokalitě však indikují přítomnost latentní kriminality, která se v SVL Kovářská týká především lichvy, prostituce a drogové kriminality, ojediněle se objevily i náznaky možného domácího násilí či jiného typu kriminální činnosti. (viz. *Vstupní analýza města Varnsdorf, kapitola Bezpečnost, str. 68 a kapitola Kriminalita v oblasti, str. 43*)

Vzhledem k výše uvedenému a k poznatkům uvedeným v kapitole zdraví klademe důraz především na opatření preventivního charakteru. Budeme systematicky pracovat s neorganizovanými dětmi a mládeží, pro které rozšíříme hřiště, vybudujeme komunitní centrum a ve spolupráci s NZDM vytvoříme pozici animátora na dětská hřiště. Ke zmírňování etnického napětí budeme přispívat realizací akcí vedoucích k lepšímu porozumění mezi majoritou a romským etnikem, dlouhodobou a systematickou moderovanou diskusí s veřejností a vhodnou, řízenou komunikací. Ke zvýšení stability přispěje i opatření zaměřené na rozšíření týmu APK o další 4 osoby. Za další klíčové opatření považujeme rozšíření kamerového systému a posílení personální kapacity na monitoring kamerového systému, na které ale momentálně nenacházíme vhodné zdroje. Další opatření vedou především ke zkvalitnění komunikace a výměny informací mezi aktéry v oblasti bezpečnosti a dalšímu vzdělávání v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality.

¹⁰ www.mapakriminality.cz

3.1. Priorita: Chceme systematicky pracovat s dětmi a mládeží

3.1.1. Obecný cíl: Budeme mít systém pro práci s dětmi a mládeží 15+

3.1.1.1. Specifický cíl: Do konce roku 2019 budeme mít komunitní centrum s klubem pro předškolní děti s kapacitou 20 dětí.

Zdroj financování: IROP, OPZ

3.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 vytvoříme pozici animátora volnočasových aktivit pro neorganizované děti a mládež na hřiště.

Zdroj financování: dosud nespecifikován

3.1.1.3. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 zpřístupníme nabídku volnočasových aktivit a táborů pro děti z rodin se sociálním znevýhodněním, budeme rodičům asistovat se žádostmi o podporu na úhradu vzdělávacích potřeb dítěte.

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

3.1.1.4. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 vytvoříme platformu pro komunikaci a koordinaci volnočasových aktivit a pověříme manažera prevence kriminality agendou spojenou s vytvořením a pravidelnou činností platformy, realizace kalendáře akcí

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

3.1.1.5. Specifický cíl: Do konce roku 2019 rozšíříme hřiště ve městě – vytvoříme senior park, zrekonstruujeme skate park, obnovíme hřiště za nemocnicí, propojíme jej s areálem rekreačního rybníku Mašíňák, in-line stezka, Maruška - hřiště, koordinace vzniklých hřišť a nabídka veřejnosti

Zdroj financování: dosud nespecifikován

3.2. Priorita: Chceme snižovat etnické napětí ve městě a podporovat obyvatele SVL v získávání kulturních a společenských návyků

3.2.1. Obecný cíl: Připravíme kulturní a společenské akce ke snižování etnického napětí a odstraňování bariér

3.2.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 zrealizujeme dvě akce vedoucí k odstraňování etnických bariér, a to ve spolupráci se zkušenou NNO. Např. Romský stan a Barevná planeta

Zdroj financování: dosud nespecifikován

3.2.1.2. Specifický cíl: V roce 2017 rozšíříme městské slavnosti, do aktivních příprav zapojíme etnické menšiny žijící na území města (viz zaměstnanost), např. „Varnsdorfák roku“.

Zdroj financování: opatření bez finančních nároků

3.2.1.3. Specifický cíl: Do konce roku 2018 zrekonstruujeme, rozšíříme a zatraktivníme prostor NZDM, zařadíme do programu aktivity k posílení kompetencí v oblasti společenského chování.

Zdroj financování: nespecifikován

3.3. Priorita: Posílíme personální i technické kapacity pro prevenci kriminality

3.3.1. Obecný cíl: Zajistíme dostatečné kapacity na situační a/nebo specifickou prevenci

3.3.1.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít 10 asistentů prevence kriminality.

Zdroj financování: ÚP, MV ČR

3.3.1.2. Specifický cíl: Do konce roku 2019 zmodernizujeme a rozšíříme počet kamer na 32 a vytvoříme 4 pracovní místa pro osoby se ZTP, včetně potřebných stavebních úprav zázemí.

Zdroj financování: dosud nespecifikován

3.3.2. Obecný cíl: Podpoříme lepší funkčnost komunikační platformy a síťování aktérů působících na poli bezpečnosti a prevence kriminality

3.3.2.1. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 budeme mít platformu pro komunikaci v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti. Bude pověřen pracovník, který bude pracovat s osobami ze SVL v oblasti vzdělávání a zdraví (společný cíl s oblastí vzdělávání)

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

3.3.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 zintenzivníme spolupráci s PČR při řešení drogové kriminality.

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

3.3.2.2. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí vzdělávání a zdraví)

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků / MVČR

3.3.2.3. Specifický cíl: V roce 2017 město uspořádá několikadenní motivační a vzdělávací setkání metodiků primární prevence, ředitelů škol a pracovníků SPOD (a následně pak každý rok), (společný cíl s oblastí vzdělávání)

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků / dosud nespecifikován

Evropská unie Evropský sociální fond Operační program Zaměstnanost

Provázanost potřeb a opatření

3. Oblast bezpečnost (BEZ)							
Definovaný problém	Vstupní analýza strana	Vymezení CS	Potřeba CS	Priorita	obecný cíl	Specifický cíl/opatření	Přímá intervence / systémové opatření
velké množství neorganizovaných dětí a mládeže ze SVL, chybějící zázemí pro svépomocně organizované komunitní aktivity v SVL	27, 28	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením	vybudování zázemí pro komunitní a spolkové aktivity, chybějící zařízení pro předškolní děti ze SVL	3.1. Priorita: Chceme systematicky pracovat s dětmi a mládeží 15+	3.1.1 Obecný cíl: Budeme mít systém pro práci s dětmi a mládeží 15+	3.1.1.1. Specifický cíl: Do konce roku 2019 budeme mít komunitní centrum s klubem pro předškolní děti s kapacitou 20 dětí.	PI
velké množství neorganizovaných dětí a mládeže ze SVL	27, 28	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením	systematická práce s neorganizovanými dětmi a mládeží			3.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 vytvoříme pozici animátora volnočasových aktivit pro neorganizované děti a mládež na hřiště.	PI
velké množství neorganizovaných dětí a mládeže ze SVL	27, 28	obyvatelé SVL	systematická práce s neorganizovanými dětmi a mládeží			3.1.1.3. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 zpřístupníme nabídku volnočasových aktivit a táborů pro děti z rodin se sociálním znevýhodněním, budeme rodičům asistovat se žádostmi o podporu na úhradu vzdělávacích potřeb dítěte.	PI
Nedostatek informací a nedostatečné propojení aktérů, omezená komunikace a koordinace v oblasti volnočasových aktivit		systémové opatření	komunikace a koordinace aktivit jednotlivých aktérů v oblasti volnočasových aktivit			3.1.1.4. Specifický cíl: Od 1. 4. 2017 vytvoříme platformu pro komunikaci a koordinaci volnočasových aktivit a pověříme manažera prevence kriminality agendou spojenou s vytvořením a pravidelnou činností platformy, realizace kalendáře akcí	SO
velké množství neorganizovaných dětí a mládeže ze SVL na ulici a silnicích, narušování bezpečnosti silničního provozu	27, 28	obyvatelé města, obyvatelé SVL	vybudování zázemí pro outdoorové aktivity			3.1.1.5. Specifický cíl: Do konce roku 2019 rozšíříme hřiště ve městě – vytvoříme senior park, zrekonstruujeme skate park, obnovíme hřiště za nemocnicí, propojíme jej s areálem rekreačního rybníku Mašířák, in-line stezka, Maruška - hřiště, koordinace vzniklých hřišť a nabídka veřejnosti	PI
Sociální napětí, nedostatečná komunikace o problematice sociálního vyloučení s veřejností, nespokojenost občanů	14, 16, 18	obyvatelé SVL, obyvatelé města	snížení sociálního napětí, bourání etnických bariér, kultivace sousedských vztahů	3.2. Priorita: Chceme snížit etnické napětí ve městě a podporovat obyvatele SVL v získávání kulturních a společenských návyků	3.2.1 Obecný cíl: Připravíme kulturní a společenské akce ke snížení etnického napětí a odstraňování bariér	3.2.1.1. Specifický cíl: V roce 2017 realizujeme dvě akce vedoucí k odstraňování etnických bariér, a to ve spolupráci se zkušenou NNO. Např. Romský stan a Barevná planeta	PI
Sociální napětí, nedostatečná komunikace o problematice sociálního vyloučení s veřejností, nespokojenost občanů	14, 16, 18	obyvatelé města	posílení občanských aktivit, kultivace sousedských vztahů, lepší komunikace města			3.2.1.2. Specifický cíl: V roce 2017 rozšíříme městské slavnosti, do aktivních příprav zapojíme etnické menšiny žijící na území města (viz zaměstnanost), např. „Varnsdorfské roku“.	SO
nedostatečné kapacity NZDM, zastaralé vybavení	60, 61	děti a mládež i ze SVL	rozšíření a zatraktivnění prostorů NZDM			3.2.1.3. Specifický cíl: Do konce roku 2018 zrekonstruujeme, rozšíříme a zatraktivníme prostor NZDM, zařadíme do programu aktivity k posílení kompetencí v oblasti společenského chování.	PI
nepořádek a hluk v SVL, velký počet přestupků proti občanskému soužití, narušené sousedské vztahy	40, 41, 61, 68	obyvatelé města, obyvatelé SVL	posílení týmu APK	3.3. Priorita: Posílíme personální i technické kapacity pro prevenci kriminality	3.3.1. Obecný cíl: Zajistíme dostatečné kapacity na situační a/nebo specifickou prevenci	3.3.1.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít 10 asistentů prevence kriminality.	PI
zastaralý a nedostatečně dimenzovaný kamerový systém, nedostatečné kapacity na monitoring KS	40, 41, 61, 68	obyvatelé města, obyvatelé SVL	technická i personální posila KS			3.3.1.2. Specifický cíl: Do konce roku 2019 zmodernizujeme a rozšíříme počet kamer na 32 a vytvoříme 4 pracovní místa pro osoby se ZTP, včetně potřebných stavebních úprav zázemí.	PI
Nedostatek informací a nedostatečné propojení aktérů, omezená komunikace a koordinace v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti	40, 41, 61, 68	systémové opatření	vznik pracovní skupiny pro výměnu informací			3.3.2.1. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 budeme mít platformu pro komunikaci v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti. Bude pověřen pracovník, který bude pracovat s osobami ze SVL v oblasti vzdělávání a zdraví (společný cíl s oblastí vzdělávání)	SO
Vysoká míra drogové kriminality, rostoucí počet osob závislých na OPL se sekundárními zdravotními problémy	40, 41, 61, 68	systémové opatření	intenzivnější spolupráce s PČR			3.3.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 zintenzivníme spolupráci s PČR při řešení drogové kriminality.	SO
Nedostatečná osvěta v oblasti primární prevence, různá kvalita PRI PRE na jednotlivých školách	40, 41, 61, 68	děti, mládež, rodiče	kvalitní osvěta v oblasti primární prevence			3.3.2.2. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí vzdělávání a zdraví)	SO
Nedostatečná osvěta v oblasti primární prevence, kolísající kvalita primární prevence na jednotlivých školách, chybějící spolupráce s pracovníky SPOD v oblasti PRI PRE	40, 41, 61, 68	pedagogičtí a odborní pracovníci ve vzdělávání	zvyšování kvalifikace pracovníků a aktérů na poli primární prevence			3.3.2.3. Specifický cíl: V roce 2017 město uspořádá několikadenní motivační a vzdělávací setkání metodiků primární prevence, ředitelů škol a pracovníků SPOD (a následně pak každý rok), (společný cíl s oblastí vzdělávání)	SO

Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	vysoká	velká		Viz podpůrná opatření
Nedostatek finančních prostředků	střední	velká		Fundraising, hledání alternativních finančních zdrojů, dobrovolnictví

4. Oblast vzdělávání

Obecná charakteristika: Oblast vzdělávání nezůstala specifických problémů ušetřena. Jako hlavní problémy dětí a mládeže ze SVL ve vzdělávacím procesu jsou skloňovány skryté záškoláctví a existence tzv. „sociálně vyloučených škol“. Příčiny těchto problémů se lokalitu od lokality různí, proto je nelze zobecňovat. Přesto si však dovolíme jako důvod segregace dětí na určitých školách označit místní poměry (blízkost školy a SVL), způsob vedení školy a přístup k inkluzivnímu vzdělávání (proinkluzivní metody – žáci zažívají úspěch – dobrá pověst školy šířená v SVL – zvýšený zájem o školu v rodinách žijících v SVL).

Situace a klíčová opatření pro Varnsdorf: Přestože oblast vzdělávání a školství ve Varnsdorfu bude podrobeno během spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování hlubší analýze v rámci výzkumu inkluze v dalším časovém horizontu, nebyla tato oblast zcela opomenuta. Hlubkové rozhovory s řediteli škol odhalily velkou řevnivost a rivalitou škol. To je z velké části zapříčiněno státem nastaveným systémem financování základních škol (peníze na žáka), které vede ke vzniku takto konkurenčního prostředí, izolovanosti škol a v konečném důsledku jsou bariérou rozvoje školství ve městě.

Veřejnost laická i odborná často hovořila o rozdílné kvalitě škol a tak jako v jiných městech byly některé školy vnímané spíše jako školy „romské“, některé jako školy „elitní“. Jako romská je ve Varnsdorfu často označována škola Bratislavská, která je v blízkosti, a tudíž i ve spádovosti největší sociálně vyloučené lokality - Kovářská. Škola by ráda nastartovala proces desegregace dětí, například i za cenu změny OZV o spádovosti škol. Děti z prvního stupně této školy nejčastěji přechází na ZŠ Seifertova. (viz. *Vstupní analýza města Varnsdorf str. 62*)

Řada škol velmi dobře spolupracuje s OSVZ OSPOD Varnsdorf a daří se jim tak ve vysoké míře eliminovat skryté záškoláctví. I přesto však patří sociální znevýhodnění, špatná rodinná situace, nevhodné bytové podmínky a chybějící pozitivní vzory mezi největší překážky nejen základního, ale i dalšího vzdělávání. K tomu se později přidává ještě zhoršená dopravní dostupnost v celém Šluknovském výběžku a okolí.

Za klíčové opatření ve Varnsdorfu považujeme vznik komunikační platformy pro ředitele MŠ, ZŠ a SŠ, vznik vzdělávací koncepce a aktivní přístup vedení města k metodickému vedení škol v rámci samosprávy. Jako nezbytné se jeví zavádění celé řady opatření na zvyšování motivace dětí a mládeže ke vzdělávání, a to nejen jako přímé práce s dětmi, ale ve stejně intenzivní míře i s jejich rodiči.

4.1. Priorita: Zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže

4.1.1. Obecný cíl: Nastavíme systém spolupráce a koordinace činností jednotlivých škol a města

4.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 9. 2018 budeme mít vzdělávací koncepci (soulad s MPI a MAP)

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

4.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít komunikační platformu pro ředitele MŠ, ZŠ, SŠ

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

4.1.1.3. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 budeme mít platformu pro komunikaci v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti. Bude pověřen pracovník, který bude pracovat s osobami ze SVL v oblasti vzdělávání a zdraví

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

4.1.2. Obecný cíl: Zlepšíme stavebně - technický stav škol

4.1.2.1. Specifický cíl: Do roku 2019 opravíme stavebně a/nebo technicky nevyhovující budovy škol, zajistíme bezbariérovost

Zdroj financování: IROP / jiné

4.1.3. Obecný cíl: Posílíme oblast primární prevence a specifické primární prevence v oblasti OPL, budeme pravidelně vzdělávat metodiky primární prevence (společný cíl s oblastí zdraví) Posílení personálních kapacit v oblasti vzdělávání

4.1.3.1. Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí zdraví)

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků / MVČR

4.1.3.2. Specifický cíl: V roce 2017 město uspořádá několikadenní motivační a vzdělávací setkání metodiků primární prevence, ředitelů škol a pracovníků SPOD (a následně pak každý rok)

Zdroj financování: MVČR / jiné

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

4.1.4. Obecný cíl: Zvýšíme motivaci uchazečů o studium se sociálním znevýhodněním k dalšímu vzdělávání

4.1.4.1. Specifický cíl: V roce 2017 zahájíme motivační projekt pro žáky a rodiče ze SVL na odbourávání bariér ve vzdělávání, včetně zlepšení časové a místní dostupnosti
Zdroj financování: OPZ
4.1.4.2. Specifický cíl: Od roku 2017 nabídneme 30 žákům ze SVL intenzivní motivační přípravu na pracovní poměr, zajistíme 10 tréninkových míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce
Zdroj financování: OPZ
4.1.4.3. Specifický cíl: Do roku 2019 zajistíme vybavení odborných učeben SŠ
Zdroj financování: IROP

Provázanost potřeb a opatření

4. Oblast Vzdělávání (VZD)							
Definovaný problém	Vstupní analýza strana	Vymezení CS	Potřeba CS	Priorita	obecný cíl	Specifický cíl/opatření	Přímá intervence / systémové opatření
chybějící koncepce rozvoje školství a vzdělávání, chybějící komunikace města a škol	62	systémové opatření	metodické vedení škol, zvýšení úrovně vzdělávání	4.1. Priorita: Zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.1. Obecný cíl: Nastavíme systém spolupráce a koordinace činností jednotlivých škol a města	4.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 9. 2018 budeme mít vzdělávací koncepci (soulad s MPI a MAP)	SO
Téměř nulová komunikace města a škol	62	systémové opatření	metodické vedení škol, zvýšení úrovně vzdělávání			4.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 9. 2017 budeme mít komunikační platformu pro ředitele MŠ, ZŠ, SŠ	SO
Nedostatečné propojení akterů, nedostatečná komunikace a koordinace v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti		systémové opatření	vznik pracovní skupiny pro výměnu informací v oblasti vzdělávání			4.1.1.3. Specifický cíl: Od 1. 7. 2017 budeme mít platformu pro komunikaci v oblasti péče o rodinu, zdraví, vzdělávání a bezpečnosti. Bude pověřen pracovník, který bude pracovat s osobami ze SVL v oblasti vzdělávání a zdraví	SO
nevyhovující stavebně-technický stav školských budov	62	školy, děti a mládež	zajištění bezbariérovosti škol, zlepšení stavebně-technického stavu budov		4.1.2. Obecný cíl: Zlepšíme stavebně - technický stav škol	4.1.2.1. Specifický cíl: Do roku 2019 opravíme stavebně a/nebo technicky nevyhovující budovy škol, zajistíme bezbariérovost a dostatečné zázemí pro sportovní aktivity (tělocvičny, hřiště)	PI
Nedostatečná osvěta v oblasti primární prevence, kolísající kvalita primární prevence na jednotlivých školách	40, 41, 61, 68	děti, mládež	kvalitní osvěta v oblasti primární prevence		4.1.3. Obecný cíl: Posílíme oblast primární prevence a specifické primární prevence v oblasti OPL, budeme pravidelně vzdělávat metodiky primární prevence (společný cíl s oblastí zdraví)	4.1.3.1. Od 1. 9. 2017 budeme mít jednotnou koncepci primární prevence na všech základních školách pro děti, mládež i rodiče tak, aby byla komplexně pokryta všechna témata v relevantním věku. (společný cíl s oblastí zdraví)	SO
Nedostatečná osvěta v oblasti primární prevence, kolísající kvalita primární prevence na jednotlivých školách, chybějící spolupráce s pracovníky SPOD v oblasti PRI PRE	40, 41, 61, 68	pedagogičtí a odborní pracovníci ve vzdělávání	zvyšování kvalifikace pracovníků a akterů na poli primární prevence			4.1.3.2. Specifický cíl: V roce 2017 město uspořádá několikadenní motivační a vzdělávací setkání metodiků primární prevence, ředitelů škol a pracovníků SPOD (a následně pak každý rok)	SO
Bariéry ve vzdělávání dětí a mládeže ze SVL - doprava, alternativní životní strategie a chybějící vzory, špatná životní a/nebo finanční situace v rodině	59, 60	mládež ze SVL a jejich rodiče	odstraňování bariér ve vzdělávání, zvyšování motivace		4.1.4. Obecný cíl: Zvýšíme motivaci uchazečů o studium se sociálním znevýhodněním k dalšímu vzdělávání	4.1.4.1. Specifický cíl: V roce 2017 zahájíme motivační projekt pro žáky a rodiče ze SVL na odbourávání bariér ve vzdělávání, včetně zlepšení časové a místní dostupnosti	PI
Vysoký počet nezaměstnaných absolventů, nedostatečná motivace mládeže ze SVL k práci z důvodu chybějících pozitivních vzorů	59, 60	mládež ze SVL a jejich rodiče	vznik nových tréninkových míst			4.1.4.2. Specifický cíl: Od roku 2017 nabídneme 30 žákům ze SVL intenzivní motivační přípravu na pracovní poměr, zajistíme 10 tréninkových míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce	PI
chybějící či zastaralé vybavení odborných učeben		mládež 15+	rekonstrukce odborných učeben a jejich vybavení			4.1.4.3. Specifický cíl: Do roku 2019 zajistíme vybavení odborných učeben SŠ	PI

Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	vysoká	velká		Viz podpůrná opatření
Nezájem o motivační programy města	vysoká	velká		Důsledná propagace a inzerce motivačních opatření
Nedostatek finančních prostředků	střední	velká		Fundraising, hledání alternativních finančních zdrojů, dobrovolnictví
Nezájem cílových skupin o program	střední	velká		Opakované oslovování CS, spolupráce ÚP, sociálních pracovníků obce a pracovníků sociálních služeb s cílem motivovat CS k účasti v programech, řešení bariér zaměstnávání

5. Oblast bydlení

Obecná charakteristika: Bydlení v kontextu sociálně vyloučených lokalit patří k nejpálčivějším problémům měst a obcí a nejinak je tomu i ve Varnsdorfu. Byznys s chudobou a problematika, která se na něj nabaluje, má společného jmenovatele; tím jsou především legislativní nedostatky (zejména zákona o hmotné nouzi), které vytváří pro neférové podnikání v oblasti bydlení podmínky. Na úrovni obcí však tuto příčinu nelze účinně řešit, a obce jsou tak odsouzeny pouze k sekundárnímu zmírňování dopadů. Důsledky špatných bytových podmínek v praxi:

- nevyhovující hygienické podmínky (neféroví majitelé často zastavují teplou vodu, omezují teplo, častý je výskyt plísní a hmyzu) – zvýšená nemocnost osob v SVL, posilování mýtu o Romech jako „těch, co se nemýjí“
- nedostatečný prostor v bytech, přeplněnost domácností – prostředí nevhodné pro zdravý vývoj dětí, nedostatek místa na učení a hraní, horší prospěch ve škole. Nedostatek soukromí má negativní dopady i na dospělé – často vede až k rozpadu rodin
- zvýšená nejistota v oblasti bydlení, potřeba stále hledat místo, „kde bude rodině lépe“
- vysoká koncentrace osob – vyšší koncentrace sociálně nežádoucích jevů, sociálně patologické chování působí na okolí rušivě natolik, že může být příčinou zhoršených pracovních a školních výkonů, což vede v důsledku ke konfliktům
- Na straně druhé nelze opomenout skutečnost, že řada obyvatel SVL si neosvojila dostatečné kompetence k bydlení a občanskému a sousedskému soužití, což je další vážnou příčinou současného stavu nejen v oblasti bydlení.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že stigmatizující je už samo bydlení na ubytovně či jiné „špatné adrese“. Lidé zvnějšku mohou mít na dané lokality negativní názor (byť s nimi třeba nemají osobní zkušenost) a pohlížet na její obyvatele s předsudky. Po řadě setkání s takovým postojem, ať už ve škole, na úřadě, v zaměstnání, při hledání práce či bydlení, ale i v osobním kontaktu, ztrácejí lidé sebevědomí a motivaci svou situaci řešit.

Situace a klíčová opatření pro Varnsdorf: Situace v oblasti bydlení ve Varnsdorfu je velmi komplikovaná, a to především díky tomu, že majoritními vlastníky čtyř panelových domů v největší SVL Kovářská jsou dvě soukromé osoby. Nájemné v malometrážních bytech nevybočuje z průměru místní cenové mapy, avšak paušalizované výdaje na energie, které se prudce vymykají běžné výši záloh, bydlení v této lokalitě abnormálně prodražuje. Tyto zálohy jsou hrazeny z doplateků na bydlení, které poskytuje osobám v hmotné nouzi Úřad práce. Doplatek na bydlení je tvořen limitovanou položkou na elektrickou energii a bohužel nelimitovanou položkou na teplo, teplou a studenou vodu, vodné a stočné a další služby. Cena za 1+1 se zde běžně pohybuje kolem 12.000,- Kč, ke zdejší praxi patří i to, že nájemník nemá možnost získat vyúčtování spotřebovaných energií a případné přeplatky tak zůstávají majiteli nemovitosti. Společné prostory domů jsou zdevastované, hygienicky a mnohdy i technicky nevyhovující. V bytech je nájemníkům často vypínána teplá voda, topné schéma některých domů je na hraně hygienických norem. V domácnostech žijí vícečetné rodiny, je zde nedostatek soukromí. Komunikace s majoritními vlastníky domů je téměř nulová a velmi komplikovaná, často zneužívají svého dominantního postavení ve SVJ. Město Varnsdorf má rozsáhlý bytový fond, který spravuje akciová společnost stoprocentně vlastněná městem. Byty jsou zájemcům poskytovány na základě písemné žádosti, které jsou posuzovány bytovou komisí na základě subjektivních hodnocení. *Detailní rozbor problematiky v oblasti bydlení naleznete ve Vstupní analýze města Varnsdorf, kapitola Bydlení, str. 46.*

Jedním z klíčových záměrů města, jímž reagujeme na výše uvedené skutečnosti, je postupný výkup a rekonstrukce bytových jednotek v sociálně vyloučených lokalitách a rekonstrukce prázdných

městských objektů na bytové jednotky. Rovněž usilujeme o spolupráci s majoritními vlastníky nemovitostí a domluvu na společných podmínkách pronajímání bytů. Za další klíčové opatření považujeme vznik systému prostupného a asistovaného bydlení. V rámci něj bude vypracována metodika a pravidla pro poskytování sociálního bydlení a jeden pracovník bude pověřen agendou a koordinací sociálního bydlení. Systém sociálního bydlení bude podpořen terénními sociálními pracovníky, kteří budou pravidelně docházet do domácností a poskytovat nájemníkům podporu při osvojování kompetencí k bydlení.

5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a osoby žijící v substandardním bydlení

5.1.1. Obecný cíl: Zajistíme a ověříme funkčnost systému prostupného sociálního bydlení

5.1.1.1. Specifický cíl: do 1. 1. 2018 budeme mít vypracovanou metodiku a pravidla pro sociální bydlení
Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků
5.1.1.2. Specifický cíl: do 1. 1. 2018 pověříme 1 pracovníka agendou koordinace sociálního bydlení a zaměstnanosti
Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků
5.1.1.3. Specifický cíl: od 1. 1. 2018 zřídíme platformu pro komunikaci, koordinaci a síťování v oblasti sociálního bydlení a zaměstnanosti – rozšíříme/upravíme stávající bytovou komisi
Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

5.1.2. Obecný cíl: Vyčleníme část bytového fondu a/nebo zrekonstruujeme část bytového fondu pro systém sociálního bydlení

5.1.2.1 Specifický cíl: Od 1. 3. 2018 budeme mít nejméně 2 byty pro osoby přicházející z krizového bydlení (noclehárna, azylový dům) a nejméně 3 byty pro osoby přicházející z nevyhovujícího bydlení v komerční sféře
Zdroj financování: IROP / systémové opatření bez finančních nároků
5.1.2.2 Specifický cíl: V roce 2019 budeme mít nejméně další 3 byty pro osoby přicházející z krizového bydlení (noclehárna, azylový dům) a nejméně dalších 7 bytů pro osoby přicházející z nevyhovujícího bydlení v komerční sféře
Zdroj financování: IROP / systémové opatření bez finančních nároků
5.1.2.3 Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít alespoň jednoho terénního sociálního pracovníka, od 1. 7. 2018 pak budeme mít odpovídající (předběžně 2) počet terénních sociálních pracovníků pro asistenci v systému prostupného bydlení (celkový počet bude odpovídat počtu bytů zařazených do systému sociálního bydlení).
Zdroj financování: OPZ

5.1.3 Obecný cíl: Zajistíme spolupráci s vybranými majiteli nájemního bydlení na zapojení do systému sociálního bydlení

5.1.3.1 Specifický cíl: Od 1. 3.2018 ve spolupráci koordinátora pro oblast bydlení a majitelů nemovitostí zajistíme 10 bytů s asistovaným bydlením na otevřeném trhu.

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

Provázanost potřeb a opatření

5. Oblast Bydlení (BYD)							
Definovaný problém	Vstupní analýza strana	Vymezení CS	Potřeba CS	Priorita	obecný cíl	Specifický cíl/opatření	Přímá intervence / systémové opatření
vysoký počet osob žijících v předraženém a nevyhovujícím bydlení v SVL, chudoba	16 - 50	systémové opatření	pravidla a metodika pro poskytování sociálního bydlení	5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a osoby žijící v substandardním bydlení	5.1.1. Obecný cíl: Zajistíme a ověříme funkčnost systému prostupného sociálního bydlení	5.1.1.1. Specifický cíl: do 1. 1. 2018 budeme mít vypracovanou metodiku a pravidla pro sociální bydlení	SO
vysoký počet osob žijících v předraženém a nevyhovujícím bydlení v SVL, chudoba	16 - 50	systémové opatření	koordinace systému pro sociální bydlení			5.1.1.2. Specifický cíl: do 1. 1. 2018 pověříme 1 pracovníka agendou koordinace sociálního bydlení a zaměstnanosti	SO
Nedostatek informací a nedostatečné propojení aktérů, omezená komunikace a koordinace v oblasti bydlení		systémové opatření	pracovní skupina pro výměnu informací v oblasti bydlení			5.1.1.3. Specifický cíl: od 1. 1. 2018 zřídíme platformu pro komunikaci, koordinaci a síťování v oblasti sociálního bydlení a zaměstnanosti – rozšíříme/upravíme stávající bytovou komisi	SO
rostoucí počet osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením v krizovém bydlení	16 - 50	osoby ze SVL, osoby ohrožené chudobou, osoby bez domova	byty pro systém sociálního bydlení		5.1.2. Obecný cíl: Vyčleníme část bytového fondu a/nebo zrekonstruujeme část bytového fondu pro systém sociálního bydlení	5.1.2.1. Specifický cíl: Od 1. 3. 2018 budeme mít nejméně 2 byty pro osoby přicházející z krizového bydlení (noclehárna, azylový dům) a nejméně 3 byty pro osoby přicházející z nevyhovujícího bydlení v komerční sféře	PI
vysoký počet osob žijících v předraženém a nevyhovujícím bydlení v SVL, chudoba	16 - 50	osoby ze SVL	byty pro systém sociálního bydlení			5.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2019 budeme mít nejméně další 3 byty pro osoby přicházející z krizového bydlení (noclehárna, azylový dům) a nejméně dalších 7 bytů pro osoby přicházející z nevyhovujícího bydlení v komerční sféře	PI
vysoký počet osob žijících v předraženém a nevyhovujícím bydlení v SVL, chudoba, vysoký počet osob s nedostatečnými kompetencemi k bydlení na otevřeném trhu	16 - 50	osoby ze SVL	terénní sociální služba pro asistenci v bydlení			5.1.2.3. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít alespoň jednoho terénního sociálního pracovníka, od 1. 7. 2018 pak budeme mít odpovídající (předběžně 2) počet terénních sociálních pracovníků pro asistenci v systému prostupného bydlení (celkový počet bude odpovídat počtu bytů zařazených do systému sociálního bydlení).	PI
vysoký počet osob žijících v předraženém a nevyhovujícím bydlení v SVL, chudoba, vysoký počet osob s nedostatečnými kompetencemi k bydlení na otevřeném trhu	16 - 50	osoby ze SVL	systém pro sociální bydlení		5.1.3. Obecný cíl: Zajistíme spolupráci s vybranými majiteli nájemního bydlení na zapojení do systému sociálního bydlení	5.1.3.1. Specifický cíl: Od 1. 3.2018 ve spolupráci koordinátora pro oblast bydlení a majitelů nemovitostí zajistíme 10 bytů s asistovaným bydlením na otevřeném trhu.	PI

Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	vysoká	velká		Viz podpůrná opatření
Nedostatek finančních prostředků	střední	velká		Hledání alternativních finančních zdrojů

6. Oblast sociální služby

Charakteristika problematiky obecně: Sociální služby jsou nedílnou součástí všech účinných opatření vedoucích k řešení problematiky sociálního vyloučení. Pochopitelně je nelze považovat za samospasitelné; předpokladem úspěšného řešení je aktivní a spolupracující klient a odpovídající zázemí obcí a měst, např. v podobě komunitních a nízkoprahových center, sociálních bytů apod. V průběhu posledních dvou dekád bylo nejen v ČR, ale i v zahraničí empiricky ověřeno, že restriktivní opatření v podobě vyhlášek, zákazů, represivního chování a sankcí a dalších sankcí nebylo účinné, stejně jako nebyla účinná opatření v podobě pouhého materiálního zabezpečení bez komplexní sociální práce a zapojení komunity. Cílem obce by mělo být bezesporu nastavení účinného systému pomoci pro motivované osoby, které se chtějí odrazit od pomyslného dna; a k tomu dostatečně dimenzovaný systém sociálních služeb zcela jistě patří.

Situace ve Varnsdorfu: Varnsdorf trpí zcela nedostatečnou sítí sociálních služeb, která je do velké míry způsobena již zmiňovaným „odlivem chytrých mozků“, ale také nevhodnou sociální politikou předchozích vedení města. Centrum sociálních služeb je organizační složkou městského úřadu a jako takové nemá možnost žádat o některé typy dotací. Město provozuje čtyři registrované sociální služby – nízkoprahový klub pro děti a mládež Modrý kámen, noclehárnu a terénní sociální program, které mají zázemí v ubytovně T. G. Masaryka, a pečovatelskou službu. Terénní program pro osoby závislé na drogách, nebo drogou ohrožené je smluvně zajištěn kontaktním poradenským centrem White Light I. Rumburk. Terénní výzkum (*viz Vstupní analýza města Varnsdorf, kapitola Sociální služby, str. 60*) a práce v pracovních skupinách se orientovala zejména na definování potřeb obyvatel města, na které jsme reagovali buď opatřeními vedoucími ke vzniku nových registrovaných sociálních služeb, či rozšířením stávajících. Záměrem města je také získat prostřednictvím IROP prostředky na rekonstrukci městských objektů, které poskytnou zázemí právě novým službám.

6.1. Priorita: zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb

6.1.1. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti péče o rodinu a znevýhodněné jedince se zvláštním důrazem na obyvatele SVL

6.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství
Zdroj financování: OPZ
6.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2017 budeme mít registrovanou sociální službu SAS pro rodiny s dětmi s okamžitou kapacitou 3/30
Zdroj financování: KÚÚK

6.1.2. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti péče o zdraví

6.1.2.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství - adiktologická ambulance pro příbuzné uživatelů OPL s okamžitou kapacitou 1/20 a zajistíme pro ně odpovídající prostory.
Zdroj financování: OPZ
6.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 oslovíme (optimálně společně s dalšími městy ÚK) vedení Ústeckého kraje s žádostí o zřízení záchranné stanice.
Zdroj financování: opatření bez finančních nároků
6.1.2.3. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít terénního zdravotně - sociálního pracovníka
Zdroj financování: opatření bez finančních nároků

6.1.3. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti bydlení

6.1.3.1. Specifický cíl: Do roku 2019 budeme mít registrovanou sociální službu "Azylový dům pro muže a ženy", v němž budou vybudovány minimálně dva byty pro mimořádné ubytování rodin s dětmi (kapacita pro muže 30 míst, pro ženy 15).
Zdroj financování: IROP, OPZ
6.1.3.2. Specifický cíl: Od 1. 7. 2018 budeme mít odpovídající (předběžně 2) počet sociálních terénních pracovníků obce, kteří budou poskytovat asistenci osobám a rodinám žijícím v sociálním bydlení a osobám ze SVL (společný cíl s oblastí bydlení)
Zdroj financování: OPZ, systémové opatření bez finančních nároků

6.1.4. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť služeb v oblasti vzdělávání

6.1.4.1. Specifický cíl: Od 1. 9.2018 budeme mít odborného pracovníka pro prevenci záškoláctví a školního neúspěchu, který bude pracovat s osobami ze SVL

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

Provázanost potřeb a opatření

6. Oblast Sociální služby (SOS)							
Definovaný problém	Vstupní analýza strana	Vymezení CS	Potřeba CS	Priorita	obecný cíl	Specifický cíl/opatření	Přímá intervence / systémové opatření
Značný počet osob a rodin s nedostatečnými kompetencemi v oblasti rodičovství a výchovy, bydlení, finanční gramotnosti apod.	16 - 50, 59 - 60	osoby ze SVL	nová sociální služba odborné poradenství	6.1. Priorita: zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.1. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti péče o rodinu a znevýhodněné jedince se zvláštním důrazem na obyvatele SVL	6.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství	PI
Značný počet osob a rodin s nedostatečnými kompetencemi v oblasti rodičovství a výchovy, bydlení, finanční gramotnosti apod.	16 - 50, 59 - 60	osoby ze SVL	nová sociální služba - SAS pro rodiny s dětmi			6.1.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2017 budeme mít registrovanou sociální službu SAS pro rodiny s dětmi s okamžitou kapacitou 3/30	PI
rostoucí počet osob závislých na OPL se sekundárními zdravotními problémy	42, 67	obyvatelé města, obyvatelé SVL	zřízení nové sociální služby v oblasti užívání OPL		6.1.2. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti péče o zdraví	6.1.2.1. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít registrovanou sociální službu Odborné sociální poradenství - adiktologická ambulance pro příbuzné uživatelů OPL s okamžitou kapacitou 1/20 a zajistíme pro ně odpovídající prostory.	PI
vyšší počet osob závislých na alkoholu	42, 67	systémové opatření	zřízení záchranné stanice v ÚK			6.1.2.2. Specifický cíl: V roce 2017 oslovíme (optimálně společně s dalšími městy ÚK) vedení Ústeckého kraje s žádostí o zřízení záchranné stanice.	SO
zvýšený výskyt osob s nediagnostikovanými a neřešenými zdravotními problémy v SVL, nedostatečná osvěta v oblasti zdraví a hygieny v SVL	66	obyvatelé SVL	sociálně zdravotní sociální pracovník			6.1.2.3. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 budeme mít terénního zdravotně - sociálního pracovníka	PI
rostoucí počet osob v nevhovujícím bydlení, rostoucí počet osob bez domova na území města	60	obyvatelé SVL, osoby ohrožené chudobou a soc. vyloučením, osoby bez domova	nové kapacity pro přechodné bydlení - azylový dům		6.1.3. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb v oblasti bydlení	6.1.3.1. Specifický cíl: Do roku 2019 budeme mít registrovanou sociální službu "Azylový dům pro muže a ženy" (kapacita pro muže 30 míst, pro ženy 15), v němž budou vybudovány minimálně 2 byty pro mimořádné ubytování rodin s dětmi.	PI
vyšší počet osob žijících v předraženém a nevhovujícím bydlení v SVL, s nedostatečnými kompetencemi k bydlení na otevřeném trhu	16 - 50	obyvatelé SVL	terénní sociální práce s osobami v sociálním bydlení			6.1.3.2. Specifický cíl: Od 1. 7. 2018 budeme mít odpovídající (především 2) počet sociálních terénních pracovníků obce, kteří budou poskytovat asistenci osobám a rodinám žijícím v sociálním bydlení a osobám ze SVL (společný cíl s oblastí bydlení)	PI
Zvyšující se počet neomluvených hodin absence dětí ve školní docházce, skryté záškoláctví, zvyšující se počet žáků, kteří neabsolvují za dobu povinné školní docházky všechny ročníky	62	děti a mládež	systematická práce s dětmi ohroženými školním neúspěchem		6.1.4. Obecný cíl: Zajistíme dostatečnou síť služeb v oblasti vzdělávání	6.1.4.1. Specifický cíl: Od 1. 9.2018 budeme mít odborného pracovníka pro prevenci záškoláctví a školního neúspěchu, který bude pracovat s osobami ze SVL	PI

Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	vyšší	velká		Viz podpůrná opatření
Nedostatek finančních prostředků	střední	velká		Hledání alternativních finančních zdrojů

7. Podpůrná opatření pro oblast zaměstnanost, zdraví a sociální služby

Za každým úspěchem vždy stojí tým schopných lidí. Proto i úspěšná realizace všech opatření uvedených v SPSZ závisí především na dostatku zkušených a motivovaných pracovníků s adekvátním vzděláním.

Jedním z nejvýznamnějších rizik identifikovaných zejména v oblasti zaměstnanosti, zdraví a sociálních služeb, ale potažmo ve všech oblastech, je právě nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Důvody této personální nouze lze spatřovat jednak v kontinuálním odlivu „chytrých mozků“ z Varnsdorfu a jednak ve skutečnosti, že se městu nedaří tyto ztráty nahradit personálními kapacitami z jiných měst. Je jisté, že příčin tohoto stavu je víc, nicméně pracovní skupina, která se tímto problémem zabývala, se zaměřila jen na ty, které lze na úrovni samosprávy řešit. Vznikla sada podpůrných opatření, jejímž cílem je toto riziko snižovat a ovlivnitelné se snažit ovlivňovat.

Jak již bylo uvedeno v situační analýze (str. 60, 66, 67), město Varnsdorf trápí kontinuální odliv (především) mladých vysokoškolsky vzdělaných lidí, kteří ve Varnsdorfu nevidí perspektivní místo pro budování svého profesního a/nebo rodinného života, a zároveň se nedaří „přilákat“ pracovníky „přespolní“.

Podpůrná opatření jsou proto rozdělena do dvou skupin; na opatření vedoucí ke zmírnění odlivu kvalifikovaných pracovníků z Varnsdorfu a na opatření vedoucí ke zvýšení atraktivity města a prezentaci města jako místa vhodného pro rodinný život a/nebo pro budování kariéry.

Nevyužitý potenciál města spatřujeme zejména v oblasti public relations, komunikace a cestovního ruchu, které jsou spolu komplementárně spojeny. Nesporná pozitiva a benefity města, ať už přírodní či kulturní, zůstávají zbytku republiky utajeny a město Varnsdorf je bohužel v celostátních médiích zmiňováno zpravidla v negativních konotacích problematiky sociálního vyloučení. Rovněž zkvalitnění „interní“ komunikace a pobídky pro mladé vysokoškolsky vzdělané lidi, ať už v podobě stipendijního programu či nabídky startovního bydlení, se jeví jako oblast hodna intenzivního rozvoje.

Navrhovaná opatření jistě nejsou samospasitelná a i ona stojí a padají s nalezením vhodného pracovníka, který by byl schopen je kvalitně naplňovat a realizovat, nicméně máme za to, že jsou jedinou cestou, jak začít město pomalu měnit.

7.1. Priorita: Vytvoříme opatření na zmírnění odlivu kvalifikovaných pracovníků

7.1.1. Obecný cíl: Vytvoříme motivační program pro chybějící profese – lékaři, sociální pracovníci

7.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 budeme mít město vyčleněno 5 bytů určených jako služební byty pro chybějící profese

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

7.1.1.2. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme metodiku pro čerpání z motivačního stipendijního programu pro studenty medicíny a sociální práce (překryv s oblastí zdraví)

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

7.1.1.3. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme motivační programy pro lékaře a sociální pracovníky – služební byty, ordinace/zázemí a budeme je inzerovat (překryv s oblastí zdraví)

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků, městský rozpočet

7.1.1.4. Specifický cíl: Ve spolupráci s VOŠ, SPŠ a SOŠ a CR Varnsdorf vyvineme maximální úsilí, abychom v roce 2018 získali akreditaci oboru Sociální práce (kód 75-32-N/01).

Zdroj financování: MŠMT, KÚÚK

7.2. Priorita: Vytvoříme opatření na zvýšení atraktivity města a prezentaci města jako vhodného místa pro rodinný i profesní život

7.2.1. Obecný cíl: Podpoříme rozvoj cestovního ruchu za účelem vzniku nových pracovních míst v CR a zlepšení pověsti města

7.2.1.1. Specifický cíl: Nejpozději od 1. 6. 2017 bude mít město zřízenou pozici manažera cestovního ruchu

Zdroj financování: městský rozpočet

7.2.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 bude mít město vypracovanou koncepci rozvoje cestovního ruchu ve městě Varnsdorf a bude město propagovat jako zajímavou turistickou destinaci.

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

7.2.2. Obecný cíl: Zlepšíme veřejný a mediální obraz města, budeme se systematicky starat o vztahy s veřejností uvnitř města i navenek

7.2.2.1. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 bude mít město zřízenou pozici PR manažera/tiskového mluvčí, kterého pověří vypracováním a naplňováním komunikační a PR strategie města (včetně plánu krizové komunikace). Podmínkou je nalezení kvalifikovaného a motivovaného PR pracovníka.

Zdroj financování: městský rozpočet

7.2.2.2. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 rozšíříme nabídku pravidelných moderovaných setkání vedení města s občany o dvě akce ročně.

Zdroj financování: systémové opatření bez finančních nároků

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Provázanost potřeb a opatření

7. Podpůrná opatření pro oblast zaměstnanost, zdraví a sociální služby (POP)							
Definovaný problém	Vstupní analýza strana	Vymezení CS	Potřeba CS	Priorita	obecný cíl	Specifický cíl/opatření	Přímá intervence / systémové opatření
Nedostatek odborných profesí (lékaři a sociální pracovníci)	60, 66, 67	systémové opatření, eliminace rizik	zajištění dostupnosti lékařské péče a sociálních služeb	7.1. Priorita: Vytvoříme opatření na zmírnění odlivu kvalifikovaných pracovníků	7.1.1. Obecný cíl: Vytvoříme motivační program pro chybějící profese – lékaři, sociální pracovníci	7.1.1.1. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 budeme mít město vyčleněno 5 bytů určených jako služební byty pro chybějící profese	SO
Nedostatek odborných profesí (lékaři a sociální pracovníci)	60, 66, 67	systémové opatření, eliminace rizik	zajištění dostupnosti lékařské péče a sociálních služeb			7.1.1.2. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme metodiku pro čerpání z motivačního stipendijního programu pro studenty medicíny a sociální práce (překryv s oblastí zdraví)	SO
Nedostatek odborných profesí (lékaři a sociální pracovníci)	60, 66, 67	systémové opatření, eliminace rizik	zajištění dostupnosti lékařské péče a sociálních služeb			7.1.1.3. Specifický cíl: V roce 2017 vytvoříme motivační programy pro lékaře a sociální pracovníky – služební byty, ordinace/zázemí a budeme je inzerovat (překryv s oblastí zdraví)	SO
Nedostatek odborných profesí (lékaři a sociální pracovníci)	60, 66, 68	systémové opatření, eliminace rizik	personální zajištění sociálních služeb			7.1.1.4. Specifický cíl: Ve spolupráci s VOŠ, SPŠ a SOŠ a CR Varnsdorf vyvineme maximální úsilí, abychom v roce 2018 získali akreditaci oboru Sociální práce (kód 75-32-N/01).	SO
Nedostatek odborných kapacit, nevyužitý potenciál Varnsdorfu jako zajímavé turistické destinace, negativní mediální obraz města Varnsdorf		systémové opatření, eliminace rizik	zajištění systematického rozvoje cestovního ruchu, zvýšení atraktivity města	7.2. Priorita: Vytvoříme opatření na zvýšení atraktivity města a prezentaci města jako vhodného místa pro rodinný i profesní život	7.2.1. Obecný cíl: Podpoříme rozvoj cestovního ruchu za účelem vzniku nových pracovních míst v CR a zlepšení pověsti města	7.2.1.1. Specifický cíl: Nejpозději od 1. 6. 2017 bude mít město zřízenou pozici manažera cestovního ruchu	SO
Nedostatek odborných kapacit, nevyužitý potenciál Varnsdorfu jako zajímavé turistické destinace, negativní mediální obraz města Varnsdorf		obyvatelé města, obyvatelé SVL, město	zlepšení mediálního obrazu města, zvýšení atraktivity města			7.2.1.2. Specifický cíl: Od 1. 1. 2018 bude mít město vypracovanou koncepci rozvoje cestovního ruchu ve městě Varnsdorf a bude město propagovat jako zajímavou turistickou destinaci.	SO
Nedostatek odborných kapacit, nevyužitý potenciál Varnsdorfu jako zajímavé turistické destinace, negativní mediální obraz města Varnsdorf		systémové opatření, eliminace rizik	zlepšení mediálního obrazu města, zvýšení atraktivity města			7.2.2.1. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 bude mít město zřízenou pozici PR manažera/tiskového mluvčí, kterého pověří vypracováním a naplňováním komunikační a PR strategie města (včetně plánu krizové komunikace). Podmínkou je nalezení kvalifikovaného a motivovaného PR pracovníka.	SO
Sociální napětí, nedostatečná komunikace o problematice sociálního vyloučení z veřejnosti, nespokojenost občanů	14, 24, 27	systémové opatření, eliminace rizik	snížování sociálního napětí, bourání etnických bariér			7.2.2.2. Specifický cíl: Od 1. 6. 2017 rozšíříme nabídku pravidelných moderovaných setkání vedení města s občany o dvě akce ročně.	SO

Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků	vysoká	velká		Viz podpůrná opatření – důsledná inzerce a propagace motivačních programů města, nutná akreditace nového studijního oboru VOŠ – sociální práce
Nedostatek finančních prostředků	střední	velká		Hledání alternativních finančních zdrojů
Nezájem veřejnosti	střední	velká		Hledání dalších atraktivních formátů pro komunikaci s veřejností, podpora komunitního života, spolkové činnosti a setkávání

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Indikátorová soustava

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605.
Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

1. Indikátorová tabulka SPSZ

INDIKÁTOROVÁ TABULKA							
Oblast	Priorita	Cíl	Opatření	Zdroj	Indikátor	Hodnota	Termín
1 ZDR	1.1. Priorita: Zavedeme opatření vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel	1.1.1.	1.1.1.1.	město	Dokument	1	2017
1 ZDR	1.1. Priorita: Zavedeme opatření vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel	1.1.2.	1.1.2.1.	město	Dokument	1	2017
1 ZDR	1.1. Priorita: Zavedeme opatření vedoucí ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel	1.1.2.	1.1.2.2.	město	Dokument	1	2017
1 ZDR	1.2. Priorita: Zlepšíme péči o znevýhodněné skupiny obyvatel	1.2.1.	1.2.1.2.	město/OPZ	Podpořené osoby	60	2019
2 ZAM	2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti ve Varnsdorfu	2.1.1.	2.1.1.1.	OPZ	Podpořené osoby	60	2018
2 ZAM	2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti ve Varnsdorfu	2.1.1.	2.1.1.2.	OPZ	Podpořené osoby	10	2020
2 ZAM	2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti ve Varnsdorfu	2.1.2.	2.1.2.1.	město	Podpořené osoby	2	2018
2 ZAM	2.1. Priorita: Zavedeme opatření ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti ve Varnsdorfu	2.1.3.	2.1.3.1.	město	Pracovní skupina	1	2017
3 BEZ	3.1. Priorita: Chceme systematicky pracovat s dětmi a mládeží	3.1.1.	3.1.1.1.	IROP	Budova	1	2019
3 BEZ	3.1. Priorita: Chceme systematicky pracovat s dětmi a mládeží	3.1.1.	3.1.1.2.	město	Pracovní místo	1	2017
3 BEZ	3.1. Priorita: Chceme systematicky pracovat s dětmi a mládeží	3.1.1.	3.1.1.4.	město	Pracovní skupina	1	2017
3 BEZ	3.3. Priorita: Posílíme personální i technické kapacity pro prevenci kriminality	3.3.2.	3.3.2.3.	město	Semináře/ podpořené osoby	3/45	2019
4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.1.	4.1.1.1.	město	Dokument	1	2017

4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.1.	4.1.1.2.	město	Pracovní skupina	1	2017
4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.1.	4.1.1.3.	město	Pracovní skupina	1	2017
4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.2.	4.1.2.1.	IROP	Budovy	1	2019
4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.3.	4.1.3.1.	město	Dokument	1	2017
4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.4.	4.1.4.1.	OPZ	Podpořené osoby	150	2019
4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.4.	4.1.4.2.	OPZ	Podpořené osoby	90	2019
4 VZD	4.1. Priorita: zajistíme kvalitní vzdělávání dětí a mládeže	4.1.4.	4.1.4.3.	IROP	Učebny	1	2019
5 BYD	5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a žijící v substandardním bydlení	5.1.1.	5.1.1.1.	město	Dokument	1	2017
5 BYD	5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a žijící v substandardním bydlení	5.1.1.	5.1.1.3.	město	Pracovní skupina	1	2017
5 BYD	5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a žijící v substandardním bydlení	5.1.2.	5.1.2.1.	město	Byty	5	2018
5 BYD	5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a žijící v substandardním bydlení	5.1.2.	5.1.2.2.	IROP	Byty	10	2019
5 BYD	5.1. Priorita: Zajistíme dostupné, kvalitní a důstojné bydlení pro osoby v bytové nouzi a žijící v substandardním bydlení	5.1.3.	5.1.3.1.	město	Byty	10	2018
6 SOS	6.1. Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.1.	6.1.1.1.	OPZ	Nová sociální služba	1	2018
6 SOS	6.1. Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.1.	6.1.1.2.	město	Nová sociální služba	1	2017
6 SOS	6.1. Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.2.	6.1.2.1.	OPZ	Nová sociální služba	1	2018

6 SOS	6.1. Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.2.	6.1.2.3.	OPZ	Pracovní místo	1	2018
6 SOS	6.1. Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.3.	6.1.3.1.	IROP/OPZ	Budova/ Nová sociální služba	1/1	2019
6 SOS	6.1. Zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.3.	6.1.3.2.	OPZ	Podpořené osoby	30	2018
6 SOS	6.1. Priorita: zajistíme dostatečnou síť sociálních služeb	6.1.4.	6.1.4.1.	OPZ	Podpořené osoby	90	2018
7 POP	7.1. Priorita: Vytvoříme motivační program pro chybějící profese – lékaři, sociální pracovníci	7.1.1.	7.1.1.4.	MŠMT/ KÚÚK	Nový studijní obor	1	2018

2. Čerpání v KPSVL z ESI fondů

Fond	Operační program	Prioritní osa	Investiční priorita	Specifický cíl	Alokace (Kč)
ESF	OPZ	2	2.1	2.1.1	63 768 922,-
				2.1.2	14 782 725,-
ESF	OP VVV	3	3.3	3.3.1	0,-
EFRR	IROP	2	9A	2.1	141 450 000,-
			9C	2.2	0,-
			10	2.4	11 536 000,-
KPSVL celkem:					231 537 647,-

3. Rozpočet SPSZ pro čerpání OPZ a IROP (KPSVL)

Oblast	Priorita	Cíl	Opatření	Částka celkem (Kč)	Finanční zdroj
Zaměstnanost	2.1.	2.1.1.	2.1.1.1.	11 982 000,-	OPZ KPSVL
Zaměstnanost	2.1.	2.1.1.	2.1.1.2.	9 447 625,-	OPZ KPSVL
Zaměstnanost	2.1.	2.1.1.	2.1.1.2.	5 335 100,-	OPZ KPSVL
Bezpečnost	3.1.	3.1.1.	3.1.1.1.	49 050 000,-	IROP
Bezpečnost	3.1.	3.1.1.	3.1.1.1., 3.1.1.2.	7 834 615,-	OPZ KPSVL
Vzdělávání	4.1.	4.1.4.	4.1.4.2.	7 945 125,-	OPZ KPSVL
Vzdělávání	4.1.	4.1.4.	4.1.4.1.	7 608 875,-	OPZ KPSVL
Vzdělávání	4.1.	4.1.2.	4.1.2.1.	6 098 000,-	IROP
Vzdělávání	4.1.	4.1.2.	4.1.2.1.	5 438 000,-	IROP
Bydlení	5.1.	5.1.2.	5.1.2.1., 5.1.2.2.	30 000 000,-	IROP
Sociální služby	6.1.	6.1.3.	6.1.3.2.	12 021 787,-	OPZ KPSVL
Sociální služby	6.1.	6.1.2.	6.1.2.3.	1 782 240,-	OPZ KPSVL
Sociální služby	6.1.	6.1.4.	6.1.4.1.	2 354 240,-	OPZ KPSVL
Sociální služby	6.1.	6.1.3.	6.1.3.1.	8 096 170,-	OPZ KPSVL
Sociální služby	6.1.	6.1.2.	6.1.2.1.	4 143 870,-	OPZ KPSVL
Sociální služby	6.1.	6.1.1.	6.1.2.1.	12 400 000,-	IROP
Sociální služby	6.1.	6.1.3.	6.1.3.1.	50 000 000,-	IROP
SPSZ celkem:				213 537 647,- Kč	

4. Čerpání v rámci OPZ KPSVL

Fond	Operační program	Prioritní osa	Investiční priorita	Specifický cíl	Alokace (Kč)
ESF	OPZ	2	2.1	2.1.1	63 768 922,-
ESF	OPZ	2	2.1	2.1.2	14 782 725,-

5. Operační program Zaměstnanost (Prioritní osa 1, Investiční priorita 2.1)

SPSZ				Operační program OPZ	Alokace (Kč)
Oblast	Priorita	Obecný cíl	Specifický cíl / opatření	Specifický cíl	
2 ZAM	2.1.	2.1.1.	2.1.1.1.	2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a trhu práce	11 982 000,-
2 ZAM	2.1.	2.1.1.	2.1.1.2.	2.1.2 Rozvoj sektoru sociálního podnikání	9 447 625,-
2 ZAM	2.1.	2.1.1.	2.1.1.2.	2.1.2 Rozvoj sektoru sociálního podnikání	5 335 100,-
3 BEZ	3.1.	3.1.1.	3.1.1.1., 3.1.1.2.	2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	7 834 615,-
4 VZD	4.1.	4.1.4.	4.1.4.1.	2.1.2 Rozvoj sektoru sociálního podnikání	7 608 875,-
4 VZD	4.1.	4.1.4.	4.1.4.2.	2.1.2 Rozvoj sektoru sociálního podnikání	7 945 125,-
6 SOS	6.1.	6.1.2.	6.1.2.1.	2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	4 143 870,-
6 SOS	6.1.	6.1.2.	6.1.2.3.	2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	1 782 240,-
6 SOS	6.1.	6.1.3.	6.1.3.1.	2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	8 096 170,-
6 SOS	6.1.	6.1.3.	6.1.3.2.	2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	12 021 787,-
6 SOS	6.1.	6.1.4.	6.1.4.1.	2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	2 354 240,-
OPZ celkem					78 551 647,-

6. Integrovaný regionální operační program (Prioritní osa 2)

Operační program IROP					
Oblast	Priorita	Cíl	Opatření	Investiční priorita	Alokace (Kč)
3 BEZ	3.1.	3.1.1.	3.1.1.1.	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	49 050 000,-
4 VZD	4.1.	4.1.2.	4.1.2.1.	10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	6 098 000,-
4 VZD	4.1.	4.1.2.	4.1.2.1.	10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	5 438 000,-
5 BYD	5.1.	5.1.2.	5.1.2.1., 5.1.2.2.	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	30 000 000,-
6 SOS	6.1.	6.1.1.	6.1.2.1.	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	12 400 000,-
6 SOS	6.1.	6.1.3.	6.1.3.1.	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	50 000 000,-
IROP celkem					152 986 000,- Kč

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Implementační část

Tato část SPSZ popisuje řídicí a realizační struktury SPSZ, nástroje pro monitoring plnění plánu a systém průběžné a závěrečné evaluace.

1. Řídící a realizační struktury SPSZ

Aktér	Odpovědnost	Pravomoc	Součinnost, informovanost
Lokální partnerství	Monitoring realizace aktivit	Revize SPSZ	Pravidelně se setkává a předkládá obci zprávu o realizovaných programech
PS projekty a implementace LP (PSPI)	Monitoring realizace aktivit, evaluace efektivity	Doporučení na změny koordinace aktivit, doporučení k revizi SPSZ, brání duplicitě aktivit, doporučuje obcím změny v koordinaci aktivit	Předává informace LP a obcím, koordinace s programy ÚP atp.
Obce	Monitoring realizace aktivit, koordinace aktivit na území obce	Schvaluje SPSZ a jeho revize, alokaci pro realizaci, doporučení k projektům a programům	Poskytuje potřebné informace LP a PSPI, pravidelně dostává zprávy o realizovaných projektech a programech
Realizátoři projektů	Administrativní, finanční a věcná realizace projektů	Návrhy na úpravy koordinace, sítí	Spolupráce s dalšími poskytovateli, informuje o realizaci projektů obce, PSPI a LP
Úřad práce	Realizace APZ	Brání duplicitním aktivitám, doporučuje oblasti pro činnost sociálních služeb	Účastní se PSPI
Veřejnost		Vyjadřuje se k realizaci aktivit SPSZ	Účast v LP, aktivní informování o realizaci SPSZ
Agentura	Monitoring a evaluace SPSZ	Návrhy k úpravě činností, revizi SPSZ, evaluačním procedurám, hodnotí SPSZ	

Role manažera SPSZ

- úzce spolupracuje s lokálním konzultantem Agentury a postupně přebírá jeho koordinační roli v lokalitě
- nejpozději v posledním roce spolupráce obce a Agentury převezme hlavní roli v organizaci lokálního partnerství a implementace strategického plánu sociálního začleňování (dále SPSZ)
- v době přípravy plánu připravuje podklady pro jednání PSPI, monitoruje přípravu plánu, účastní se jednání pracovních skupin, připomínkuje plán, je styčnou osobou města pro jednání s Agenturou, připravuje materiály do orgánů obce, informuje obec o všech stránkách práce Agentury, svolává a připravuje operativní schůzky s různými pracovníky obce, politiky, se zástupci škol, vede část jednání, připravuje podklady pro představitele města a odborů při jednání s Agenturou nebo pro další jednání vedená ve prospěch SPSZ
- svolává ad hoc porady přípravných a následně realizačních týmů k jednotlivým projektům
- pravidelně sleduje a vyhodnocuje úspěšnost v dosahování cílů formulovaných v SPSZ a připravuje revizi SPSZ dle předepsané metodiky
- ve spolupráci s Agenturou se podílí na projektovém poradenství, jak ve fázi přípravy projektů, tak ve fázi realizace
- k řídicím orgánům ESIF se za lokalitu vztahuje jako kontaktní osoba a garant, tedy ten, kdo zná projektové záměry v lokalitě, zná podrobně SPSZ, zejména stav přípravy, schvalovací procesy v lokalitě, postup přípravy plánu, role dalších obce/obcí při přípravě plánu
- v případě potřeby se účastní porad či seminářů Agentury, čímž zajišťuje vysoký stupeň provázanosti činnosti Agentury s obcí, formuluje potřeby obce vůči Agentuře a Agentury vůči obci
- v první fázi implementace, kdy je důraz položený na tvorbu projektů, připravuje podklady pro jednání s ministerstvy a účastní se jich, monitoruje přípravu projektů a komunikuje se žadateli, připravuje podklady pro jednání PSPI, shromažďuje dotazy a připomínky, poskytuje elementární projektové poradenství (informace o výzvách, o KPSVL a o dalším směru poradenství) a další relevantní informace
- ve druhé fázi implementace má na starosti formální monitoring, tedy pravidelný sběr dat od partnerů a obce o alokacích a indikátorech
- s Agenturou a odborníky z obce připravuje metodiku sledování změn a dopadů v lokalitě (indikátory dopadu, způsob jejich sledování a projednávání na PSPI, míru jejich závaznosti atd.)
- příležitostně provádí terénní monitoring jednotlivých projektů

Role pracovní skupiny „Projekty a implementace“

- zřízena obcí nebo plénem lokálního partnerství
- poradním a implementačním nástrojem Lokálního partnerství pro všechna opatření SPSZ (financovaná z projektů i z dalších zdrojů)
- složení zajišťuje účast klíčových aktérů a odborné zastoupení témat obsažených v SPSZ. Členy této pracovní skupiny jsou buď všichni realizátoři všech opatření SPSZ nebo jde o výbor z těchto realizátorů nebo dohledový orgán nad realizací (v tomto případě je třeba z realizátorů vytvořit funkční síť na pracovní skupinu napojenou, která bude o realizaci SPSZ průběžně informována, koordinována apod.)
- schází se dle potřeby, ale nejméně jedenkrát za 2 měsíce
- vyjadřuje se k SPSZ před předložením plénu LP
- vyjadřuje se k souboru projektových záměrů a navrženým alokacím na realizaci KPSVL před předložením plénu LP
- osvědčuje, že projektové záměry jsou v souladu se SPSZ a že jsou navzájem synergické
- monitoruje stav přípravy jednotlivých projektů KPSVL (vytváří harmonogram příprav projektů v souladu s harmonogramem konzultací s Řídicími orgány, koordinuje konzultační proces žadatelů z lokality směrem k Řídicím orgánům i k Agentuře, zajišťuje sdílení dobrých praxí mezi žadateli)
- monitoruje realizaci projektů KPSVL, jejich synergické působení a koordinaci (sleduje plnění harmonogramu aktivit jednotlivých projektů, plnění indikátorů, čerpání alokace stanovené v SPSZ pro jednotlivé operační programy, průběh administrace projektů – např. včasné předkládání monitorovacích zpráv atd.)
- vyhodnocuje soulad realizace projektů s cíli SPSZ a jejich naplňování
- doporučuje změny koordinace projektů a způsobu realizace pro zlepšení naplňování cílů SPSZ
- připravuje stanoviska k realizaci jednotlivých projektů jako podklad pro revizi SPSZ a vytvoření návazné alokace KPSVL
- o své činnosti a výstupech nejméně 2x ročně informuje LP
- připravuje obsah jednání LP a dává LP návrhy k projednání a schválení především v oblasti revize SPSZ a přípravy další fáze KPSVL

Role lokálního partnerství

Lokální partnerství Varnsdorf koordinuje postup účastnických subjektů v oblasti inkluze sociálně vyloučených obyvatel v regionu/lokalitě své působnosti. Lokální partnerství Varnsdorf připravuje lokální koncepce v oblasti inkluze sociálně vyloučených obyvatel ve Varnsdorfu. Rozhodnutí Lokálního partnerství Varnsdorf nejsou pro jednotlivé subjekty právně závazná.

Hlavním manažerem Lokálního partnerství je lokální konzultant Odboru pro sociální začleňování. Jeho zástupcem je manažer SPSZ za obec. Členem Lokálního partnerství Varnsdorf je zástupce subjektu, který byl přizván ke spolupráci v rámci lokálního partnerství. Všichni členové mají rovné postavení, mají právo účastnit se jednání, hlasovat při jednání, vznášet návrhy, připomínky, navrhnout nové členy, navrhnout odvolání členů.

Jednání Lokálního partnerství Varnsdorf svolává jeho manažer, a to zpravidla jednou za měsíc. Program jednání navrhuje manažer Lokálního partnerství Varnsdorf ve spolupráci s jeho členy. Jednání Lokálního partnerství Varnsdorf vede jeho manažer, příp. zástupce manažera.

Jmenování členové Lokálního partnerství Varnsdorf mohou v případě závažných důvodů místo své osoby na jednání vyslat určeného zástupce. Ve výjimečných případech, neumožňujících přítomnost člena lokálního partnerství ani jeho zástupce, mohou členové lokálního partnerství zaslat manažerovi písemné vyjádření k předloženým bodům programu, nejpozději den před zasedáním Lokálního partnerství Varnsdorf.

V rámci Lokálního partnerství Varnsdorf jsou vytvářené pracovní skupiny zaměřené na specifická témata, definovaná v průběhu činnosti lokálního partnerství.

Hlasování členů probíhá veřejně. Lokální partnerství je usnášeníschopné, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů. Každý člen Lokálního partnerství Varnsdorf má jeden hlas, v případě nepřítomnosti řádného člena Lokálního partnerství Varnsdorf přechází jeho hlasovací právo na jmenovaného zástupce, zúčastněného na zasedání. Návrh je přijat min. nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů lokálního partnerství, avšak manažer lokálního partnerství vždy usiluje o maximálně možný konsenzus všech přítomných členů lokálního partnerství.

Role obyvatel SVL

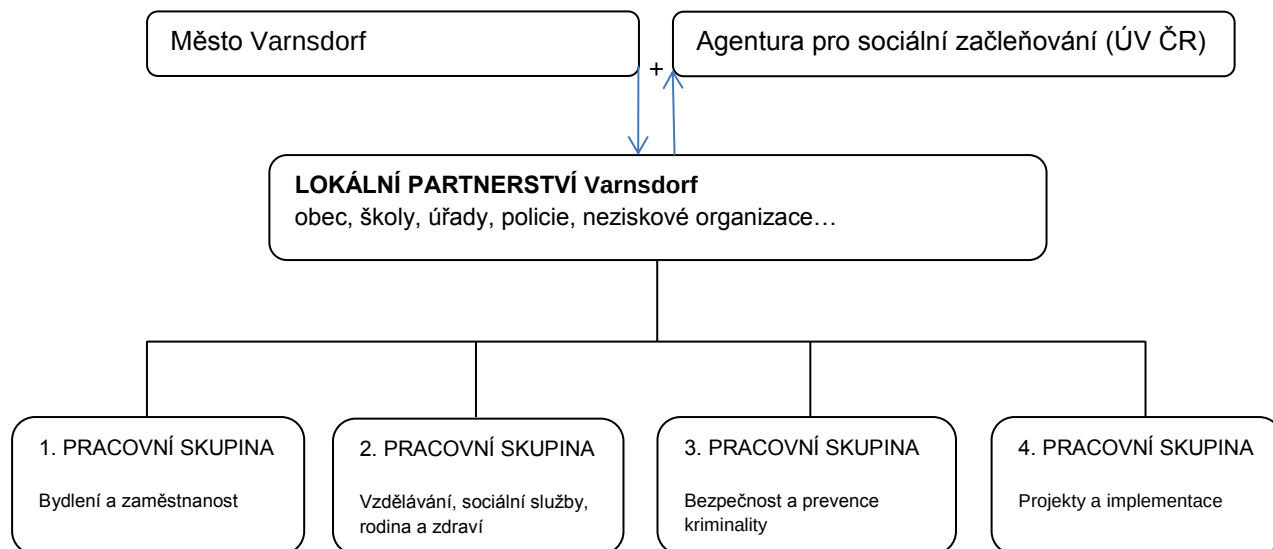
Obyvatelé SVL mají možnost se účastnit tematických pracovních skupin, seminářů a prezentací LP na akcích pro veřejnost, informovat se prostřednictvím místních periodik (např. Hlas severu) a účastnit se zastupitelstva obce.

Prostřednictvím komunitní práce budou mít možnost se zapojit do zlepšování jejich společných problémů v lokalitě prostřednictvím komunitní práce, např.:

- zlepší se komunikace mezi obyvateli
- vytvoří se prostor pro jednání o stavu lokality
- dají se řešit dluhy na nájemném
- zlepší se technický stav nemovitosti
- viditelně se zlepší stav venkovního prostranství
- děti a mládež mají možnost smysluplně trávit svůj volný čas.

Organizační schéma

Realizace opatření, monitoring plnění plánu a jeho aktualizace

Jednotlivá opatření budou realizována určenými subjekty. Je zde uvedeno několik opatření, na které je nutné realizátory nalézt, určit přesnou podobu na základě dalšího vývoje a jednání.

Monitoring plnění naplánovaných opatření může provádět každý člen Lokálního partnerství, konkrétně zodpovědný za něj bude lokální konzultant Agentury pro lokalitu Varnsdorf. Strategický plán tvoří pouze určitý rámec pro spolupráci města Varnsdorf a Agentury pro sociální začleňování. V průběhu planosti může být doplňován a aktualizován. Podněty k aktualizaci budou projednány v rámci odpovědných pracovních skupin a dále budou schváleny Lokálním partnerstvím.

Přibližně v polovině období realizace Strategického plánu sociálního začleňování 2017 – 2019 je naplánována revize plnění obsahu SPSZ.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Seznam zkratk

APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
Agentura	Agentura pro sociální začleňování
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
IROP	Integrovaný regionální operační program
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
LP	Lokální partnerství
MŠ	Mateřská škola
NNO	Nevládní nezisková organizace
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OP VVV	Operační program Výzkum, Vývoj, Vzdělávání
OP Z	Operační program Zaměstnanost
PČR	Policie České republiky
PS	Pracovní skupina
PSPI	Pracovní skupina projekty a implementace
SŠ	Střední škola
SPSZ	Strategický plán sociálního začleňování
SÚPM	Společensky účelné pracovní místo
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
ÚP	Úřad práce ČR
VPP	Veřejně prospěšné práce
ZŠ	Základní škola

Slovníček pojmů

Komunitní centrum

Veřejné víceúčelové zařízení, ve kterém se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci i těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství, sociální služba v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace a sociální začleňování. Prostorové vybavení integračních center musí vždy umožňovat vzájemné kontakty mezi příslušníky cílové skupiny a jejich kontakty s profesionály v sociální oblasti.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Sociální služba zaměřená na děti a mládež ve věku od 6 do 26 let. Nízkoprahové zařízení je určeno především pro neorganizovanou mládež, kde je zajišťováno smysluplné trávení volného času a tím předchází patologickému chování.

Sociální bydlení

Systém bydlení, jehož hlavním cílem je zvýšení dostupnosti bydlení pro osoby bez přístřeší či žijí v nevyhovujícím bydlení. Obyvatelé sociálních bytů úzce spolupracují se sociálními pracovníky a společně usilují o zvýšení kvality jejich života (splácení dluhů, nástup do zaměstnání, příprava dětí do školy apod.).

Sociálně vyloučená lokalita

Za sociálně vyloučenou lokalitu se považuje prostor, kde jsou koncentrovány sociálně vyloučené osoby, které často samy sebe označují za Romy nebo je takto označuje okolí, přičemž tato lokalita vykazuje takové charakteristiky, jako je vysoká míra nezaměstnanosti přesahující národní průměr, ztížený přístup k legálním formám obživy, nízká vzdělanostní úroveň, špatná občanská vybavenost, nefunkční infrastruktura, vyšší výskyt rizikových forem chování apod.¹¹

Sociální začleňování

Sociální začleňování lze definovat jako proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.¹²

¹¹ Snopek, J. a Matoušek R.: *Prostupné bydlení – Metodika*. Vydání první. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014. ISBN: 978-80-7440-113-8.

¹² Snopek, J. a Matoušek R.: *Prostupné bydlení – Metodika*. Vydání první. Praha: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování, 2014. ISBN: 978-80-7440-113-8.